

SPRAWOZDANIE
z XXIV Zjazdu Polskich Gazowników,
Wodociągowców i Techników Sanitarnych

zorganizowanego przez Polskie Zrzeszenie Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych we Wrocławiu w dn. 27 — 29 czerwca 1947 r.

W przededniu Zjazdu miejscowy Komitet Organizacyjny witał wieczorem licznie zgromadzonych Kolegów w sali Hotelu „Polonia“, gdzie odbyło się zebranie towarzyskie i koleżeńska herbatka, w czasie której uzgodniono szereg poglądów na zagadnienia związane z tematami nadesłanymi na Zjazd i Walne Zgromadzenie.

Pierwszy dzień Zjazdu — 27 czerwca 1947 r.

Pierwszy dzień Zjazdu — 27 czerwca 1947 r. rozpoczął się nabożeństwem odprawionym o godz. 9-ej w kościele św. Doroty przy ul. Świdnickiej.

O godz. 10-ej w sali Hotelu „Polonia“ otwarcia Zjazdu dokonał Prezes Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych Inż. St. Wojnarowicz, Dyrektor Wodociągów i Kanalizacji m. st. Warszawy, witając w imieniu Zarządu Głównego Zrzeszenia uczestników Zjazdu oraz wygłosił okolicznościowe przemówienie, w którym podkreślił doniosłą rolę, jaką ma spełnić Zrzeszenie na podstawie uchwał powziętych przez Zjazd.

Na wniosek kol. Prezesa powołano na Przewodniczącego Zjazdu kol. inż. mgr Rudolfa Zygmunta, który z kolei zaprosił do Prezydium Honorowego: Prezydenta m. Wrocławia ob. Bronisława Kupczyńskiego, Sekretarza Generalnego NOT inż. Cieciorę Franciszka, Prezesa Zrzeszenia Czeskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych inż. Nemessany'ego Juliusza, prof. I. Piotrowskiego, inż. J. Dzięwońskiego i J. Śliwę.

Na sekretarzy Zjazd wybrał kol. kol.: A. Taffa, sekretarza PZGW i TS, inż. Jadwigę Szpakowską i inż. Władysława Borysiewicza.

Po wyborze Prezydium Zjazdu, Przewodniczący udzielił głosu obecnym na Zjeździe gościom, którzy wygłosili przemówienia okolicznościowo-powitalne w imieniu reprezentowanych: Urzędów, Instytucyj, Stowarzyszeń w następującej kolejności:

1. W imieniu Zrzeszenia Czeskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych Prezes inż. Juliusz Nemessany.

2. W imieniu Ministerstwa Ziemi Odzyskanych Ob. Olewiński.

3. Przedstawiciel Miejscowego Komitetu PPR m. Wrocławia.

4. Przedstawiciel Miejscowego Komitetu PPS m. Wrocławia.

5. W imieniu Naczelnej Organizacji Technicznej — Sekretarz Generalny NOT Ob. inż. Franciszek Cieciora.

6. W imieniu Zarządu Miejskiego m. Wrocławia Ob. V-Prezydent — Poźniak.

7. W imieniu Ministerstwa Odbudowy Ob. inż. mgr. Zygmunt Rudolf.

Następnie odczytano depesze i pisma z życzeniami dla XXIV Zjazdu, które nadesłali:

1. Prezes Naczelnej Organizacji Technicznej, V-Minister Przemysłu i Handlu Inż. B. Rumński.

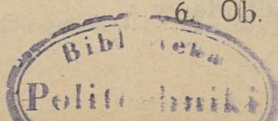
2. Dyr. Departamentu Ministerstwa Administracji Publicznej Obywatel Zbrożyna.

3. Dyrektor Płoszajski.

4. Dyrektor Państwowego Instytutu Hydrol. i Meteorologicznego Ob. J. Matusiewicz.

5. Stowarzyszenie Przemysłowców Budowlanych.

6. Ob. Miszułowicz — Dyrektor Naczelny

Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

7. Zjednoczenie Energetyczne Zagłębia Węglowego.

8. Ob. mgr inż. Jan Lazarowicz Naczelnny Dyrektor Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Dolnośląskiego.

9. Ob. inż. R. Rzeszoś.

Na wniosek Prezydium Zjazdu uchwalono przez aklamację wysłanie następujących depesz:

Do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Obywatela Bolesława Bieruta — Warszawa — Belweder.

XXIV Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, obradujący we Wrocławiu, składa Ob. Prezydentowi wyrazy czci i uznania jako Budowniczemu Odrodzonej Polski Ludowej, oraz prosi o przyjęcie zapewnienia Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, iż ofiaruje ono swe siły i wiedzę dla Odbudowy Polski, oraz dla podniesienia stanu zdrowotnego i przemysłowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezydium Zjazdu

Do Prezesa Rady Ministrów Obywatela Józefa Cyrankiewicza — Warszawa.

XXIV Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, obradujący we Wrocławiu przesyła Obywatelowi Premierowi zapewnienie usilnej pracy nad rozwojem polskiego gazownictwa, wodociągarstwa i techniki sanitarnej dla dobra ogółu Obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezydium Zjazdu

Do Ministra Administracji Publicznej Obywatela Osóbki Morawskiego Edwarda.

XXIV Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, obradujący we Wrocławiu — zapewnia Ob. Ministra o swym dążeniu do jak najściślejszej współpracy z Administracją Publiczną w zakresie odbudowy i

podniesienia Komunalnych Przedsiębiorstw i Zakładów Użyteczności Publicznej.

Prezydium Zjazdu

Do Ministra Ziemi Odzyskanych Ob. Górnika Władysława — Warszawa.

XXIV Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, obradujący na rdzenie Polskich Ziemiach we Wrocławiu — przesyła Obywatelowi Ministrowi wyrazy zapewnienia o usilnej pracy naszej nad odbudową i podniesieniem Zakładów Użyteczności Publicznej na Ziemiach Odzyskanych.

Prezydium Zjazdu

Do Ministra Odbudowy Ob. prof. Kaczorowskiego Michała — Warszawa.

XXIV Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, obradujący we Wrocławiu zapewnia Ob. Ministra o swej stałej gotowości do współpracy nad odbudową i rozbudową urządzeń w zakresie gazownictwa, wodociągarstwa i techniki sanitarnej na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej ze szczególnym uwzględnieniem Ziemi Odzyskanych.

Prezydium Zjazdu

Do Ministra Przemysłu i Handlu Ob. Minca Hilarego — Warszawa.

XXIV Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, obradujący we Wrocławiu przesyła Ob. Ministrowi zapewnienie, iż polscy inżynierowie i technicy zrzeszeni w Polskim Zrzeszeniu Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, doceniając znaczenie odbudowy przemysłu w Polsce — dążyć będą do wzmożenia produkcji gazu, wody i rozbudowy urządzeń sanitarnych, ażeby jak najszybciej sprostać zapotrzebowaniu w tym zakresie ze strony całego przemysłu polskiego.

Prezydium Zjazdu

Do Ministra Zdrowia Ob. dr. Michejdy Tadeusza — Warszawa.

XXIV Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych obradujący we Wrocławiu zapewnia Ob. Ministra, iż dążyć będzie przez współpracę z Ministerstwem i w pomocy fachowej Zakładom Użyteczności Publicznej — do podniesienia stanu zdrowotnego miast, osiedli i wsi w całej R. P.

Prezydium Zjazdu

Do Prezesa NOT Ministra Rumińskiego Bronisława — Warszawa.

XXIV Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, obradujący we Wrocławiu zapewnia Naczelną Organizację Techniczną o swej stałej pracy nad wzmoczeniem działalności Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych w ścisłej współpracy z Naczelną Organizacją Techniczną dla dobra R. P. i rozwoju polskiej techniki, której w dobie intensywnej odbudowy zniszczonej Rzeczypospolitej Polskiej przypadł w udziale dominujący udział.

Prezydium Zjazdu

Do prof. Pomianowskiego Karola — Rabka — Willa „Horyń“.

XXIV Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych przesyła wyrazy czci i życzenia szybkiego powrotu do zdrowia.

Prezydium Zjazdu

Po zakończeniu części oficjalnej Zjazdu odbyło się pierwsze posiedzenie plenarne w czasie którego wygłoszone zostały następujące referaty:

1. prof. dr Kazimierz Maleczyński — „Historia Śląska“.
2. inż. Edward Filipowski — „Ogólny bilans produkcji i zużycia gazu w Polsce“.
3. inż. J. Kozłowski — „Woda jako surowiec przemysłowy“.
4. dr inż. B. Roga — „Podstawowe zagadnienia gazownictwa i koksownictwa w Polsce“.
5. inż. St. Wojnarowicz — „Finansowe pod-

stawy racjonalnej gospodarki w zakładach użyteczności publicznej“.

6. inż. mgr Z. Rudolf — „Zaopatrzenie w wodę na tle stanu sanitarnego w Polsce“.

7. inż. J. Liebfeld jako reprezentant Głównego Urzędu Planowania Przestrzennego oraz Kierownik Biura Studiów Wodociągowo-Kanalizacyjnych przy PZGW i TS wygłosił sprawozdanie p. t. „Stan Zakładów Wodociągowych w Polsce“.

Na wniosek kol. mgr. Z. Rudolfa uchwalono, iż dyskusje nad wygłoszonymi referatami odbędą się w czasie popołudniowych obrad sekcji fachowych.

W dalszym ciągu obrad na wniosek kol. inż. St. Wojnarowicza powołano Komisję Statutową, celem rozpatrzenia nadesłanych propozycji odnośnie zmian Statutu PZGW i TS i przygotowania wniosków w ostatecznej formie na Walne Zgromadzenie w dniu 28.VI.1947 r.

Skład Komisji: inż. mgr Z. Rudolf, inż. Cz. Świerczewski, inż. H. Janczewski, inż. W. Borysiewicz, inż. Gajewski (przedstawiciel NOT), prof. inż. I. Piotrowski, Prezes Zarz. Głównego PZGW i TS inż. St. Wojnarowicz, Przewodniczący Oddz. Warszawskiego inż. E. Bartlet, Przewodniczący Oddz. Pomorskiego dyr. Strzeleczyk, Przewodniczący Oddz. Łódzkiego dyr. St. Kowalski, Przewodniczący Oddz. Dolnośląskiego inż. H. Olszewski, Przewodniczący Oddz. Górnośląskiego inż. J. Kozłowski, Przewodniczący Oddz. Poznańskiego inż. A. Dziurzyński, Przewodniczący Oddz. Krakowskiego dr. T. Orzelski.

Na wniosek Prezydium Zjazdu, powołano również Komisję Wniosków dla opracowania i przedłożenia na Plenum w dniu 28.VI, zgłoszonych przez uczestników Zjazdu wniosków.

Skład Komisji:

Przewodniczący:

Kol. inż. H. Janczewski,

Sekretarze:

Kol. inż. E. Filipowski,

Kol. inż. W. Nowicki,

Członkowie:

Kol. inż. J. Drzewiecki,

Kol. inż. J. Kłosiński,

Kol. inż. W. Petrozolin,

Kol. prof. inż. I. Piotrowski,

Kol. dr inż. B. Roga,

Kol. inż. mgr Z. Rudolf,

Kol. inż. J. Wyżnikiewicz,

Po wyborze Komisji, na wniosek kol. prof.

inż. I. Piotrowskiego Zjazd uczcił długotrwałymi oklaskami 25-cio lecie pracy na polu zawodowym kol. inż. mgr Zygmunta Rudolfa, członka honorowego PZGW i TS.

Z uwagi na znaczną rezerwę czasu, jaka pozostała do przerwy obiadowej, Kol. Przewodniczący, mimo poprzednio zgłoszonego wniosku — otworzył ogólną dyskusję nad zagadnieniami przewidzianymi do rozpatrzenia przez Zjazd.

W dyskusji zabierali głos: kol. kol. B. Rudziński i I. Piotrowski w sprawie utworzenia Akademii Inżynierii Sanitarnej. Kol. inż. Rokosz w sprawie zaopatrzenia uzdrowisk w wodę, ich oddymiania oraz w sprawie zagadnień balneotechnicznych. Kol. inż. H. Janczewski i F. Różański w sprawie niedociągnięć w obsłudze zakładów wodoc. i kanal. powodowanych brakiem odpowiednio wyszkolonych pracowników. W związku z tym omówiono zagadnienie opracowania odpowiednich popularnych wydawnictw technicznych typu instrukcyjnego, oraz w sprawie zagadnień tworzenia przy oddziałach Zrzeszenia Fachowych Kursów Doksztalających na podstawie doświadczeń Oddziału Pomorskiego, który zorganizował pierwszy kurs w 1945 roku, a drugi w 1947 r.

Z kolei kol. inż. H. Janczewski apeluje do zebranych o nadsyłanie artykułów fachowych do czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”.

Kol. I. Piotrowski wyjaśnia, iż kursy fachowe będą organizowane przez PZGW i TS, przy czym apeluje do zebranych o współpracę nad opracowaniem skryptów, które winny mieć charakter najbardziej potrzebnych podręczników.

Kol. St. Wojnarowicz oświadcza, iż nawiązano już kontakty w sprawie szkolenia personelu fachowego z odpowiednimi instytucjami.

Kol. Rudziński zakomunikował, iż wkrótce wydany będzie przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu podręcznik o metodach oczyszczania wody (objętość 300 stron z licznymi ilustracjami).

Kol. Formicz poruszył sprawę wielkich braków w obsadzie zakładów wodoc. - kanal. na terenie Województwa Dolnośląskiego. 12 zakładów nie jest uruchomionych, bądź posiada braki w personelu fachowym. W związku z tym apeluje do władz PZGW i TS. o wszczęcie starań w kierunku przydziału personelu nadzor-

czego do Urzędu Wojewódzkiego, celem powołania komórki fachowej (np. referatu).

Kol. dyr. St. Kowalski uzasadnia potrzebę powołania Oddz. Łódzkiego PZGW i TS, — co winno się przyczynić do usprawnienia prac Zrzeszenia na tym terenie.

Kol. J. Wyżnikiewicz omawia sprawę finansowania akcji szkoleniowej personelu zakładów gazowych i wodoc.-kanalizacyjnych w drodze przeznaczenia na ten cel części zysków osiągniętych przez te zakłady. Podkreśla konieczność szkolenia nie tylko teoretycznego na kursach — lecz również praktycznego w samych zakładach pracy.

Kol. Hermanowicz podkreślił konieczność badań i kontroli jakości wody.

Na tym dyskusję wyczerpano i zarządzono zgodnie z programem przerwę obiadową.

Po przerwie, o godz. 15.30 odbyły się obrady w następujących Sekcjach:

1. połączonych Sekcyj Wodociągowo - Kanalizacyjnej i Techniki Sanitarnej, której przewodniczył Kol. inż. W. Petrozolin.

2. połączonych Sekcyj: Gazu Sztucznego, Gazu Ziemnego, Koksowniczej, której przewodniczył Kol. inż. J. Drzewiecki.

Materiał przedyskutowany przez poszczególne Sekcje, został wykorzystany przez Komisję Wniosków dla szczegółowych opracowań propozycji, do uchwalenia przez plenum w drugim dniu Zjazdu.

Na tym zakończono pierwszy dzień Zjazdu.

Drugi dzień Zjazdu — 28 czerwca 1947 r.

W dniu 28 czerwca o godz. 8-ej rozpoczęło obrady Walne Zgromadzenie Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych.

W godz. 15 — 18 odbyły się wycieczki do miejscowych zakładów gazowych i wodociągowych.

Po zakończeniu Walnego Zgromadzenia PZGW i TS. wznowiono obrady Plenum XXIV-go Zjazdu o godz. 19.15, udzielając głosu Przewodniczącemu Komisji Wniosków kol. inż. H. Janczewskiemu.

Komisja Wniosków na posiedzeniu w dn. 28.VI.1947 r. rozpatrzyła zgłoszony materiał, dzieląc go na wnioski i dezyderaty.

W wyniku ożywionej dyskusji uchwalono większością głosów następujące wnioski:

„Zgodnie z uchwałą Zarządu Głównego w dn. 7.VI.1947 r. XXIV-ty Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, przyjmując wniosek Walnego Zgromadzenia członków Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych — upoważnia nowowybrane Władze Naczelne Zrzeszenia do otwarcia oddziału z siedzibą w Łodzi, którego zakres działania będzie się rozciągał na obszarze i w granicach Łódzkiego Zjednoczenia Energetycznego”.

Wniosek przyjęto przez akklamację.

W sprawie uruchomienia kredytów przewidzianych w 3-letnim planie gospodarczym, uchwalono następujący wniosek kol. kol. inż. K. Bruzdowicza i inż. K. Żółcińskiego z Gdańska.

„XXIV-ty Zjazd PZGW i TS we Wrocławiu wyraża poważne zaniepokojenie z powodu nieuruchomienia do dnia dzisiejszego kredytów przewidzianych w planie trzyletnim.

Opóźnienie udzielenia tych kredytów we właściwym czasie spowoduje niemożność wykonania robót objętych powyższymi kredytami z powodu zbyt krótkiego czasu i postępującej zwwyżce cen na robociznę i materiały.

Zgromadzeni zaniepokojeni są również brakiem kredytów na zabezpieczenie tych zakładów gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, które nie zostały jeszcze dotąd uruchomione, a które ulegają stale dewastacji.

XXIV-ty Zjazd PZGW i TS upoważnia Zarząd Główny PZGW i TS do interwencji w tej sprawie u miarodajnych Władz Państwowych”.

Odnosnie finansowych podstaw racjonalnej gospodarki w Zakładach Użyteczności Publicznej, przyjęto i uchwalono następujące wnioski zgłoszone przez kol. inż. St. Wojnarowicza.

1. Opracować ramowy statut, ustalający w sposób racjonalny obowiązki i uprawnienia kierownictwa.

2. Zorganizować stałą inspekcję techniczną, zwłaszcza w odniesieniu do miast małych, które nie mogą utrzymywać specjalistów wszystkich dziedzin. Akcja ta połączona z wymianą wszelkich ulepszeń i wzorców wpłynie dodatnio na koszty i usprawni pracę przy eksploatacji i rozbudowie.

3. Wprowadzić do budżetu, zgodnie z obowiązującymi ustawami, sumy na odpisy amortyzacyjne, które przedsiębiorstwa będą przelewać do Banku Komunalnego na Ogólnopństwowy Fundusz Inwestycyjny dla Przedsiębiorstw Użyteczności Publicznej.

4. Unowocześnić przepisy prawne, regulujące w sposób prosty i przejrzysty zagadnienie składek adiacentów.

5. Ograniczyć wpłaty z przedsiębiorstw na rzecz kas miejskich do wysokości nie większej niż 10% ogólnego obrotu.

W sprawie uruchomienia w roku 1948 kredytów dla gazowni miejskich, proporcjonalnych do ich potrzeb, uchwalono przez akklamację następujący wniosek zgłoszony przez kol. kol. inż. J. Gepner-Szpakowską (Warszawa) i inż. R. Rzeszosa (Wrocław).

„Walny XXIV-ty Zjazd PZGW i TS stwierdza narastający katastrofalny stan gazowni miejskich, który grozi zamknięciem całego szeregu tych zakładów oraz stawia zakłady przemysłowe większych ośrodków przed brakiem dostatecznej ilości gazu.

Po zapoznaniu się z opracowanym wstępnym planem inwestycyjnym na rok 1948 — Zjazd zwraca się do czynni-

ków miarodajnych o uwzględnienie w możliwie najszerszych rozmiarach potrzeb kredytowo-inwestycyjnych gazowni polskich”.

Równocześnie uchwalono jednomyślnie wniosek zgłoszony przez kol. kol. inż. J. Kłosińskiego i inż. J. Drzewieckiego (Zabrze) w sprawie przyznania odpowiednich kredytów na rozbudowę gazociągów gazu koksowniczego o treści następującej:

„Wobec konieczności zaopatrzenia w gaz koksowniczy przemysłu górnośląskiego, zwłaszcza przemysłu hutniczego i chemicznego — XXIV-ty Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych zwraca się do Ministerstwa Przemysłu o przyznanie odpowiednich kredytów na rozbudowę gazociągów gazu koksowniczego”.

Z kolei przyjęto i uchwalono następujące wnioski odnośnie zaopatrzenia w wodę ludności na tle stanu sanitarnego Polski, zgłoszone przez kol. inż. mgr Z. Rudolfa (Warszawa):

„1. Uznając wielką wagę dla zdrowotności Polski zagadnienia zaopatrzenia ludności w wodę zdatną do picia, należy dolożyć wszelkich starań, ażeby w hierarchii zaspokojenia potrzeb państwowych wodociągi zajęły naczelną miejsce i aby na ten cel były przeznaczone odpowiednie kredyty, dające możliwość, w najbliższych latach, odbudowy, rozbudowy i częściowo budowy wodociągów miejskich, wiejskich i grupowych.

2. Biorąc pod uwagę, iż brak należytej kontroli technicznej i sanitarnej zakładów wodociągowych powoduje wiele zachorowań, którym można zawczasu zapobiec, należy dążyć w wykonaniu obowiązujących przepisów w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę do prowadzenia wszechstronnej ich kontroli. Gminy wiejskie i miejskie powinny we własnym interesie ściśle zastosować się do przepisów, dotyczących kontroli wody, osiągając w ten sposób nie tylko podniesienie stanu sanitarnego osiedli ale i całego kraju.

3. Nawiązując do treści art. 15 Rozporządzenia Prezydenta Rzpl. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U.R.P. Nr. 32, poz. 310, 1928) wszystkie zainteresowane Zarządy Miast — powinny zwrócić baczną uwagę na zabezpieczenie terenów, na których znajdują się ujęcia wody, terenów wodonośnych dla wodociągów gruntowych oraz sieci wodociągowej od wszelkich zanieczyszczeń, mogących wpłynąć na właściwości wody pod względem fizycznym, chemicznym i bakteriologicznym w sposób szkodliwy lub mogący być szkodliwym dla zdrowia.

4. W celu wprowadzenia właściwej ochrony sanitarnej źródeł zaopatrzenia w wodę w osiedlach, należy przeprowadzić dokładne studia na miejscu, celem ustalenia granic stref ochrony sanitarnej. W związku z tym uznać należy za celowe, aby studia te zainteresowane Zarządy Miejskie zleciły Biuru Studiów Wodociągowo-Kanalizacyjnych przy Polskim Zrzeszeniu Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych”.

Ponadto, odnośnie zagadnienia utrzymania zakładów wodociągowych przyjęto następujące wnioski kol. inż. mgr Z. Rudolfa:

1. „Cena za wodę powinna odpowiadać normalnej kalkulacji przedsiębiorstwa, gwarantującej zdrowe warunki egzystencji pracowników i stwarzającej poza odpisami amortyzacyjnymi, wystarczające środki własne tego przedsiębiorstwa na utrzymanie i renowację poszczególnych elementów zakładu.

2. Zakłady wodociągowe dla zabezpieczenia swych urządzeń przed zbytnim gwałtownym niszczeniem powinny w budżetach swoich przewidywać poza kosztami osobowymi kosztami robót, związane z utrzymaniem w dobrym stanie wszystkich obiektów technicznych. Do działu tego należy przede wszystkim zaliczyć koszty utrzymania budynków, połączeń i sygnalizacji wodociągu, koszty rezerwowych części sieci wodociągowej, materiału uszczelniającego, koszty utrzymania pogotowia napraw uszkodzeń oraz koszty napraw i cechowania wodomierzy.

3. Wszystkie zakłady wodociągowe, nawet najmniejsze, wymagają opieki technicznej, aby nie powstawały przykre dla ruchu szkody. XXIV-ty Zjazd PGW i TS uważa za konieczne, aby Polskie Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych zorganizowało w terenie, w porozumieniu z właściwymi władzami państwowymi i samorządowymi, za pośrednictwem swych oddziałów wojewódzkich, stałą kontrolę fachową zakładów wodociągowych, korzystając z pomocy wybitnych inżynierów, techników, członków swego Komitetu Rzeczników.

Żywą dyskusję wywołała sprawa właściwej kalkulacji kosztów własnych przy ustalaniu opłat za wodę. W wyniku dyskusji uchwalono bez zmian wnioski zgłoszone w tej materii przez kol. inż. K. Knauera z Częstochowy.

1. „Zjazd uchwala zwrócić się do władz, aby te zleciły miastom stosowanie właściwej kalkulacji kosztów własnych przy ustalaniu opłat za wodę, przy czym konieczna wysokość opłaty określa się stopniem podwyższenia płac.

2. W kosztach własnych należy uwzględniać odpisy amortyzacji urządzeń, w wysokości przynajmniej podwyższenia płac, które to odpisy winny pozostać w majątku przedsiębiorstwa”.

Z kolei uchwalono wniosek w sprawie konieczności przeprowadzenia większych inwestycji w Zróżnicownictwie Polskim, zgłoszony przez kol. inż. L. Jastrzębskiego o treści następującej:

„XXIV-ty Zjazd PGW i TS zwraca uwagę czynników państwowych na potrzebę przeprowadzenia wielkich inwestycji w zróżnicownictwie polskim w szczególności:

a) w jak najszybszym zaopatrzeniu uzdrowisk w słodką wodę oraz w ich skanalizowanie,

b) w gazyfikację uzdrowisk, celem uniknięcia zadytmiania,

c) w wymianie zniszczonych urządzeń technicznych i balneotechnicznych.

d) w przygotowaniu planów rozbudowy. XXIV-ty Zjazd zwraca uwagę miarodajnych czynników na pilną konieczność wychowania nowych kadr technicznych i balneotechnicznych”.

Ostatnim wnioskiem jaki uchwalono była sprawa zaliczenia m. Sopotu do kategorii uzdrowisk o charakterze użyteczności publicznej.

Wniosek zgłoszony w tym względzie przez Związek Uzdrowisk Polskich (inż. Rokosz i dyr. H. Minkiewiczowa) i m. Sopot (dyr. R. Jakimiak), ma brzmienie następujące:

„XXIV-ty Zjazd PGW i TS odbyty w dn. 27—29.VI.47 r. we Wrocławiu uchwala zwrócić się do Prezydium Rady Ministrów z prośbą o uznanie m. Sopotu, jako uzdrowiska o charakterze użyteczności publicznej, przy czym uzasadnia swój wniosek stwierdzeniem, iż m. Sopot posiada wszystkie wymagane ustawą o uzdrowiskach urządzenia i zakłady uży-

teczności publicznej, że posiada zakład kąpielowo-leczniczy, który poza kąpielamiorskimi rozporządza zabiegami leczniczo-kąpielowymi oraz, że od roku 1900 do 1944 m. Sopot było uznanym uzdrowiskiem i światowej sławy kąpieliskiem morskim”.

Poza tym następujące wnioski zakwalifikowane przez Komisję Wniosków, jako dezyderaty — przyjęto jako dezyderaty.

Wniosek inż. prof. T. Kirkora i inż. B. Rudzińskiego (Warszawa):

„Walny Zjazd PGW i TS uchwala konieczność powołania do życia Państwowej Rady Wodociągowo-Kanalizacyjnej i Techniki Sanitarnej i zwrócenia się do czynników miarodajnych o ukonstytuowanie takiej Rady”.

Odnosnie wniosków zgłoszonych przez kol. inż. J. Kozłowskiego z Katowic w sprawie wody, jako surowca przemysłowego, po ożywionej dyskusji stwierdzono, że chociaż zagadnienie to ma pierwszorzędne znaczenie dla życia Zagłębi Węglowych: Górno i Dolnośląskiego, jednak z uwagi na pewne braki w ich sformułowaniu — wnioski te postanowiono zaliczyć do dezyderatów.

Treść ich jest następująca:

1. „Upaństwowienie przemysłu, troska o surowiec do produkcji przemysłowej oraz wielkie zużywanie wody jako surowca czy półsurowca nakłada na Państwo obowiązek opiekowania się wodą przemysłową.

2. Przemysł zgrupowany przede wszystkim w Ministerstwie Przemysłu i Handlu musi mieć zapewniony surowiec — wodę, wobec tego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu winien powstać w Departamencie Technicznym lub Planowania Wydział Wodny, również i w Centralnych Zarządach Przemysłowych winny być utworzone Działy Wodne, a w Zjednoczeniach i Zakładach Przemysłowych — referaty wodne. Te ostatnie mogą być częścią działów energetycznych.

3. Na nowopowstającym Wydziale Techniki Sanitarnej w Politechnice Warszawskiej winien być wykładany przedmiot pod nazwą „Woda Przemysłowa”.

W sprawie szkolenia kadr następujące wnioski uznano jako dezyderaty:

Wniosek kol. inż. B. Rudzińskiego — Warszawa.

„XXIV-ty Zjazd PGW i TS zwraca się do Ob. Ministra Oświaty o realizację uchwały XXIII Zjazdu PGW i TS z roku 1945 w przedmiocie stworzenia Akademii Inżynierii Sanitarnej, dla zasilenia brakujących kadr fachowych na polu podniesienia, rozwoju i kontrolowania stanu zdrowotnego naszych osiedli miejskich i wiejskich.

Następny wniosek w sprawie szkolenia pomocniczych sił technicznych zgłoszony przez kol. inż. Jana Fiszerę z Krakowa został uznany również jako dezyderat. Brzmienie jego jest następujące:

„Z uwagi na wielki brak pomocniczych sił technicznych, które mogłyby być wciągnięte do współpracy w odbudowie przedsiębiorstw użyteczności publicznej i uzdrowisk — XXIV-ty Zjazd PGW i TS uważając zagadnienie powyższe za bardzo ważne i aktualne uchwala co następuje:

1. Wzywa się wszystkie zarządy przedsiębiorstw użyteczności publicznej w większych miastach do zorganizowania kursów dokształcających dla swoich pracowników i to już w roku 1947/48.

2. Odniesić się do Prezydentów Miast o przyznanie na ten cel kredytów.

3. Wezwać przedsiębiorstwa do złożenia sprawozdań na przyszłym Zjeździe w roku 1948.

Wreszcie ostatni wniosek w sprawie kształcenia kadr fachowców gazowników, uznany jako dezyderat zgłoszony przez M. Bryła, Z. Ostrowskiego i Franciszka Elmanowskiego w imieniu Koła Absolwentów Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bydgoszczy miał treść następującą:

„Świadomi potrzeb kształcenia kadr fachowców gazowników, absolwenci b. Wydziału Gazowniczego Państwowej Szkoły Przemysłowej w Bydgoszczy, zgromadzeni na Zjeździe w dn. 16 czerwca 1947 r. zwracają się do XXIV-go Zjazdu PZGW i TS z apelem o podjęcie starań wznowienia Wydziału Gazowniczego typu licealnego, w Państwowych Średnich Szkołach Technicznych w Bydgoszczy oraz stworzenia katedry gazownictwa na jednej z Politechnik Krajowych”.

Dezyderat przyjęto.

Sprawa cen wody i gazu, ściślej mówiąc, sprawa taryf znalazła żywy oddźwięk wśród uczestników Zjazdu. Poniżej podajemy w tym względzie wnioski, uchwalone przez Plenum Zjazdu, jako dezyderaty.

Wniosek prof. T. Kirkora — Warszawa:

„Skoordynować cenę za wodę z ceną za gaz, ażeby umożliwić szerokim masom ludności użytkowanie wody w większych ilościach z uwagi na to, że wysoka cena za gaz niejednokrotnie wpływa hamująco na ilościowe użycie wody. Sprawa powyższa była już poruszona na jednym z poprzednich Zjazdów (Zrzeszenia)”.

Wniosek kol. insp. J. Wilka — Chorzów:

„Podstawy do kalkulacji cen za wodę winny opracować Komisje Rejonowe w oddziałach rejonowych, wybrane przez poszczególne rejony”.

Powyższe dezyderaty przyjęto.

Również sprawa obsługi konsumentów znalazła swój wyraz we wnioskach kol. inż. J. Baczynskiego z Jeleniej Góry, które to wnioski o treści niżej podanej uchwalono jako dezyderaty:

1. „Utworzyć należy w centralnych placówkach gazownictwa referaty — któreby autorytatywnie zagadnienia obsługi konsumentów nadzorowały. Referaty — te miałyby za zadanie opracowanie metod działania gazowni w kierunku obsługi konsumenta, norm zużycowania gazu przeprowadzanie badań wprowadzonych na rynek aparatów, wydawanie referatów i broszur w przedmiocie propagandy gazu.

2. Koszt prac Komisji związanych z czynnościami wyżej wymienionego referatu, byłby pokrywany przez gazownię oraz w kalkulowany w budżet centralnej placówki zaopatrującej gazownię”.

Sprawa rewindykacji należności za wodę w miastach dolnośląskich od „Zarządów Nieruchomości” znalazła wyraz we wniosku uznanym jako dezyderat, zgłoszonym przez kol. Badeckiego:

„W miastach dolnośląskich wszelkie nieruchomości przeszły pod zarządek samorządów t. j. do „Zarządów Nieruchomości”, które przejęły administrację budynków, ściągania tenuty dzierżawnej itp.

Zwracamy się o spowodowanie, ażeby Zarządy Nieruchomości przejęły również i inkaso opłat za gaz i wodę”.

Wreszcie dezyderat kol. F. Różańskiego z Gdańska w sprawie uzupełnienia treści, mającego się ukazać kalendarza wodociągowo - kanalizacyjnego przekazano do dalszego załatwienia Zarządowi Głównemu PZGW i TS.

Po uchwaleniu wniosków Przewodniczący stwierdził, iż porządek obrad został wyczerpany po czym, w przemówieniu końcowym, podziękował inż. Juliuszowi Nemessanyemu za przybycie na Zjazd. Również w serdecznych słowach skierował podziękowania pod adresem kol. kol. Gospodarczy, Referentów, Organizatorów i ogółu Kolegów, którzy w liczbie kilkuset osób przybyli na XXIV-ty Zjazd. Wreszcie Kol. inż. mgr. Z. Rudolf zaapelował, ażeby wszyscy uczestnicy Zjazdu dopilnowali w swych komórkach organizacyjnych wykonania powziętych zobowiązań.

Na tym zakończono obrady XXIV Zjazdu PZGW. i TS.

Trzeci dzień Zjazdu — 29 czerwca 1947 r.

Wycieczka do Solic Zdroju i Wałbrzycha.

W trzecim dniu Zjazdu odbyła się wycieczka do Solic Zdroju i Wałbrzycha. Do Solic uczestnicy wycieczki przybyli o godz. 11-ej. Na miejscu zwiedzono wspaniale wyposażony w najnowsze urządzenia lecznicze i techniczne Zakład Kąpielowy oraz pijalnię wód w parku.

Zakład Kąpielowy, który jest Zakładem Przyrodolecznictwa posiada dział: kąpiele mineralnych, kwaso-węglowych, inhalacji indywidualnych i zbiorowych, komór pneumatycznych dla leczenia astmy, rozedmy płuc i zrostów opłucnej. Ponadto, szeroko rozbudowany dział hydroterapii (Kwarcówki, Solux itp.) zapewnia szerokie możliwości leczenia.

Z kolei uczestnicy wycieczki zwiedzili pijalnię wód z dwóch znanych źródeł „Mieszko” (szczawa alkaliczna) oraz „Dąbrówka” (szczawa ziemno - alkaliczna).

Po zwiedzeniu Zakładu Przyrodolecznictwa, pijalni wód i parku - uczestnicy Zjazdu wzięli udział we wspólnym obiedzie w Domu Zdrojowym — w czasie którego przemawiali kol. kol. inż. mgr. Z. Rudolf, Prof. I. Piotrowski, inż. J. Kozłowski, oraz inż. H. Janczewski.

Po zakończonym obiedzie odbyły się wycieczki do:

- a) Oczyszczalni Ścieków we Wałbrzychu,
- b) Stacji Kompresorów „Dalgaz”,
- c) W okolicy Wałbrzycha.

Doskonale zorganizowaną wycieczkę do Solic — Zdroju zakończyła wspólna herbata w sali „Korony Piastowskiej” w Solicach.

P R O T O K Ó Ł

XXIV Walnego Zgromadzenia Członków Polskiego Zrzeszenia
Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych

we Wrocławiu w dn. 28 czerwca 1947 r.

Zebranie zagal Prezesa PZGW. i TS. kol. inż. St. Wojnarowicz i zaprosił do Prezydium inż. Cz. Świerczewskiego, Sekretarza Generalnego NOT. inż. Fr. Cieciorę oraz przewodniczących wszystkich Oddziałów Zrzeszenia:

Na sekretarzy powołano kol. kol. inż. W. Nowickiego i inż. R. Stępniewskiego.

Przyjęto następujący porządek dzienny:

1. Zagajenie.
 2. Wybór Prezydium i Sekretarzy.
 3. Zatwierdzenie protokołu XXIII Walnego Zgromadzenia z dn. 27.VI.1946 r. w Bydgoszczy.
 4. Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego PZGW. i TS.
 5. Sprawozdanie z działalności Oddziałów PZGW. i TS.
 6. Sprawozdanie z działalności Sekcji Fachowych PZGW. i TS.
 7. Sprawozdanie rachunkowe za rok 1946/47 oraz sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
 8. Ustalenie wysokości składek członkowskich.
 9. Zatwierdzenie budżetu PZGW. i TS. na rok 1947/48.
 10. Sprawozdanie Redakcji Czasopis, „Gaz, Woda i Technika Sanitarna” za r. 1946/47.
 11. Zatwierdzenie budżetu Czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna” na r. 1947/48.
 12. Zatwierdzenie zmian statutu.
 13. Zatwierdzenie zmian regulaminów.
 14. Wybór Prezesa i członków Zarządu PZGW. i TS.
 15. Wybór Komisji Rewizyjnej.
 16. Wybór Sądu Koleżeńskiego.
 17. Wybór czterech członków Stałego Zjazdowego Komitetu Łącznikowego.
 18. Oznaczenie miejsca XXV Walnego Zgromadzenia oraz XXV Zjazdu PZGW. i TS.
 19. Uchwalenie wniosków, zgłoszonych na Walne Zgromadzenie w terminie przepisany statutem.
 20. Zamknięcie Walnego Zgromadzenia.
- ad. 3. Protokół z XXIII Walnego Zgromadzenia w Bydgoszczy przyjęto bez zmian.

ad. 4. Na wstępie zabrał głos kol. Przewodniczący inż. St. Wojnarowicz, który zakomunikował, iż otrzymał odpowiedź odmowną w sprawie rozszerzenia działalności PZGW. i TS. na komunikację miejską. W sprawie udziału przedstawicieli Zrzeszenia w KCZZ. dla obrony interesów członków Zrzeszenia, kol. inż. Wojnarowicz wyjaśnił, że współpraca z KCZZ. jest pożądana, jednakże tylko związki zawodowe mają zadanie obrony interesów pracowniczych.

Następnie Dyrektor Zrzeszenia prof. I. Piotrowski złożył sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego PZGW. i TS. za okres czasu od XXIII Zjazdu do dn. 28.VI.1947 r.

„Liczba członków Zrzeszenia, która w dniu 25 czerwca 1946 r. wynosiła: honorowych — 4, zwyczajnych — 360 i nadzwyczajnych — 27, czyli razem — 391, zwiększyła się na dzień 28 czerwca 1947 r. znacznie, a mianowicie: honorowych — 4, zwyczajnych 696 i nadzwyczajnych — 26, razem 726 członków.

Liczba członków wspierających, spośród zakładów miejskich, z 72 w dniu 25.VI.47 r. wzrosła do 121 na dzień 28 czerwca 1947 r., co w porównaniu do ogólnej liczby zakładów ponad 800, stanowi, niestety, bardzo mały odsetek.

Liczba członków zwyczajnych i nadzwyczajnych wg Oddziałów wynosi:

1. Oddz. Warszawski	czł. zwycz. — 276	nadzw. — 21
2. Oddz. Pomorski	czł. zwycz. — 157	nadzw. — 5
3. Oddz. G. Śląski	czł. zwycz. — 77	nadzw. — —
4. Oddz. D. Śląski	czł. zwycz. — 68	nadzw. — —
5. Oddz. Poznański	czł. zwycz. — 66	nadzw. — —
6. Oddz. Krakowski	czł. zwycz. — 52	nadzw. — —
Razem	czł. zwycz. — 696	nadzw. — 26

W tej liczbie było 7 profesorów, 5 — doktorów, 250 — inżynierów, 111 — magistrów i 210 — techników, razem 492 osoby, z wykształceniem wyższym lub średnim.

Zarząd Główny odbył 7 posiedzeń plenarnych i 5 posiedzeń Prezydium.

Liczba załatwionej korespondencji wynosiła w okresie sprawozdawczym — 1740, a poza tym ponad 2000 okoliczności, zawiadomień o przyjęciu do Zrzeszenia i upomnień.

Stan finansowy Zrzeszenia poprawił się znacznie, gdyż obroty Zrzeszenia wzrosły do sumy 808.789,50 zł. Największe saldo w PKO, w dniu 20.VI.47 r. wyniosło 498.343 zł.

Zaległość składek członków zwyczajnych i nadzwyczajnych w dniu 17.VI.47 r. wynosiła 72.200 zł:

Podstawą finansową Zrzeszenia były dotąd składki członków zwyczajnych i nadzwyczajnych (103.675 zł) i wspierających (415.329 zł). Poza tym Zrzeszenie otrzymało subsydium z Ministerstwa Odbudowy 30.000 zł i od dr. inż. C. Strauba, Szefa Inżynierii Sanitarnej Misji UNRRA — 37.000 zł. Pozostałe saldo z XXIII Zjazdu w sumie zł. 156.940 całkowicie przekazane zostało na wydawnictwo „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”.

Pomimo znacznej poprawy stanu finansowego Zrzeszenia, wpływy jednak stanowiły drobny ułamek przewidzianej w budżecie sumy zł 4.500.000,—, wobec czego Zrzeszenie nie mogło rozwinąć takiej działalności, jaka była przewidywana.

Z głównych naszych zadań: szkolenie fachowców, wydawnictwa, inspekcje w terenie, poradnictwo dla zakładów i powołanie do życia Biura Studiów Wodociągowych i Kanalizacyjnych, zostały zrealizowane następujące:

Oddział Pomorski zorganizował, z dużym pożytkiem dla słuchaczy, kurs w zakresie gazownictwa i technologii wody, a Oddział Warszawski przeprowadził prace przygotowawcze do urządzenia kursu, który odbędzie się w zimie 1947/48 r.

W zakresie wydawnictw, dużo pracy poświęciła Komisja Wydawnicza na opracowanie programu wydawnictw, a poszczególni koledzy na pracę indywidualną. Praca ta będzie uwypuklona w sprawozdaniu Komisji Wydawniczej.

Inspekcje w terenie i poradnictwa nie zostały zrealizowane z braku funduszy oraz braku samochodu, o który Zarząd Główny robi starania, mając nadzieję, że zostaną uwieńczone skutkiem.

W zakresie zamierzonego wydania monografii Wodociągów i Kanalizacji w Polsce, Zarząd Główny w osobach kol. Liebfelda i I. Piotrowskiego przeprowadził szereg rozmów w Ministerstwie Odbudowy w wyniku których zostały opracowane 2 umowy, na zlecenie Zrzeszeniu tej pracy przez Ministerstwo Odbudowy.

Oczekujemy, że umowy zostaną podpisane w najbliższym czasie i zaraz po XXIV Zjeździe, Zrzeszenie przystąpi do pracy w terenie, która ma być ukończona w ciągu 1 roku.

Bardzo dużo pracy i zabiegów włożył Zarząd Główny w powołanie do życia Biura Studiów, które jest już czynne i spotkało się z dużym poparciem Ministerstwa Odbudowy. Kol. inż. Liebfeld, jako kierownik B. Studiów, złożył o tych pracach specjalne sprawozdanie.

Z innych prac należy wymienić następujące:

Zarząd Główny dążył do przeprowadzenia dokładnej ewidencji Zakładów na terenach Oddziałów, niestety, nie wszystkie Oddziały poparły te dążenia.

Zarząd Główny współpracował stale z Władzami Państwowymi, zwł. Ministerstwem Odbudowy, które zwracało się do Zrzeszenia o opinie w sprawach fachowych i zapraszało przedstawicieli Zarządu Głównego Zrzeszenia na konferencje, dotyczące różnych zagadnień z dziedziny wodociągów, kanalizacji i techniki sanitarnej; poza tym Zarząd Główny współpracował z Ministerstwem Zdrowia i Administracji Publicznej, PKN, NOT., z Głównym Komitetem badania zbrodni niemieckich; zainicjował ewidencje dzieł technicznych, znajdujących się w poszczególnych Zakładach, w celu opracowania centralnego katalogu ważniejszych dzieł, co niestety, nie spotkało się z należyтым zrozumieniem Oddziałów.

Opracowane zostały regulaminy dla Oddziałów i Sekcji fachowych oraz regulamin zjazdu.

Zarząd Główny w dniu 9 lutego 1947 r. złożył w Belwederze wizytę gratulacyjną Prezydentowi R.P. i odbył szereg wizyt i rozmów różnych Ministerstwach, a przede wszystkim Specjalna Komisja Zrzeszenia w Departamencie Szkół Wyższych Ministerstwa Oświaty omówiła i uzasadniła potrzebę utworzenia Oddziału Inżynierii Sanitarnej, co zostanie zrealizowane od nowego roku akademickiego.

Zarząd Główny przeprowadził zorganizowanie Komitetu Rzecznawców z dziedziny Wodociągów i Kanalizacji. Listę rzeczoznawców w liczbie 50 osób i zakres rzeczoznawstwa ustaliła na szeregu posiedzeń Komisja Weryfikacyjna w składzie: Inż. G. Foltąński, prof. T. Kirkor, prof. I. Piotrowski, prof. K. Rodowicz i prof. Z. Rudolf.

Wreszcie Zarząd Główny współpracował z Oddziałami i Sekcjami Fachowymi i Stałym Komitetem Zjazdowym.

Ostatnio Zarząd Główny nawiązał kontakt z Czechosłowackim Zrzeszeniem Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych i zaprosił ich przedstawicieli na XXIV Zjazd.

ad. 5 Sprawozdania z działalności Oddziałów Zrzeszenia złożyli:

1. kol. E. Bartlet, przewodniczący Oddz. Warszawskiego (Sprawozdanie powyższe zostało wydrukowane w N. 6/47 „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”).

2. kol. inż. J. Wyżnikiewicz, przewodniczący Oddziału Pomorskiego.

„Kiedy mniej więcej rok temu składaliśmy I-sze powojenne sprawozdanie z naszej działalności na Walnym Zgromadzeniu podczas XXIII Zjazdu w Bydgoszczy, wiele jeszcze zakładów wodociągowych i gazowych było nieczynnych, sporo zakładów nie miało jeszcze uporządkowanych swoich spraw, a co gorsza znaczna liczba zakładów nie miała fachowo przeszkolonej obsady personalnej.

Dziś na tym odcinku sytuacja jest bardziej pomyślna i chociaż nie wszystkie zakłady zostały dotąd uruchomione, to jednak większość ich jest już czynna i ma swoje sprawy wewnętrzne mniej lub więcej uregulowane. Ten stan rzeczy wpłynął na możliwość zainteresowania się personelu technicznego sprawami własnego Zrzeszenia Branżowego. Jest jeszcze jedna przyczyna, która podziałała dodatnio na zaciąganie się do szeregów naszej organizacji coraz liczniejszych kadr pracowników gazowni, wodociągów i zakładów oczyszczania miasta. Szeroko zakrojony program działalności naszego Oddziału, który staraliśmy się usilnie we wszystkich jego punktach z wielką systematycznością realizować — oto causa movens znacznego zainteresowania się naszym Oddziałem.

Świadczy o tym wzrastająca liczba członków oraz coraz większa ilość pism wpływających do naszego sekretariatu.

Program działalności obejmuje zarówno sprawy organizacyjne, jak i sprawy szkoleniowe, oświatowe, wydawnicze oraz udzielania porad fachowych. W okresie sprawozdawczym przedstawiał się on następująco:

I. Sprawy organizacyjne:

a) nawiązanie łączności ze wszystkimi zakładami użyteczności publicznej, znajdującymi się na terenie naszego Oddziału.

b) jednanie jaknajwiększej ilości członków zwyczajnych,

c) jednanie jaknajwiększej ilości członków wspierających wśród zakładów i firm, pracujących na potrzeby tych zakładów,

d) zwoływanie zebrań Zarządu Oddziału,

e) urządzenie Zjazdu Okręgowego,

f) nawiązanie łączności i współpracy z Oddziałem Pomorskim N.O.T.

II. Sprawy szkoleniowe i oświatowe:

a) organizowanie kursu dokształcającego z zakresu gazownictwa i wodociągarstwa dla kierowników, gazmistrzów i pracowników gazowni i wodociągów.

b) organizowanie odczytów.

III. Sprawy wydawnicze:

a) propaganda wśród członków i zakładów prenumeraty odpowiedniej ilości egzemplarzy pisma fachowego „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”.

b) ścisła współpraca z Sekcją Gazu (Sztucznego) w zakresie opracowania norm i przepisów oraz niezbędnych podręczników fachowych dla potrzeb gazownictwa.

ad. I.

a) — celem nawiązania kontaktu, jak również zacieśnienia węzłów koleżeńskich kol. Wyżnikiewicz, a następnie kol. Kielkiewicz udali się osobiście do Wałcza i Szczecina.

b) na skutek naszych starań ilość członków Oddziału wynosi 157 osób. Zdajemy sobie sprawę, że na 200 zakładów, jakie zrzeszamy, jest to ilość niedostateczna, ale liczba ta wskazuje na znaczny wzrost ilości członków w porównaniu do stanu z ubiegłego roku (według sprawozdania z roku ub. były zaledwie 44 osoby zapisane do Zrzeszenia na terenie Oddziału Pomorskiego).

c) do wszystkich zakładów rozesłaliśmy pisma okólne z gorącym apelem o wpłacanie składek członkowskich i o umieszczenie w swoim preliminarzu budżetowym na rok 1947 odpowiednich sum. I te składki wykazują stałą progresję, bo gdy w roku 1946 wpłacono ogółem zł. 39.500.— to w bieżącym zł. 86.250.—, a więc przeszło o 100% więcej.

d) w okresie sprawozdawczym zwołaliśmy 2 zwyczajne zebrania członków Zarządu Oddziału Pomorskiego: w dniu 14 września ub. r. oraz 29 marca br. Na posiedzeniach tych opracowaliśmy poprawki do regulaminu Oddziałów, przedyskutowaliśmy projekt rozszerzenia działalności Zrzeszenia na inne Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej, omawialiśmy sprawy taryfikacji gazu i wody, umowy zbiorowej, dostawy węgla, materiałów ogniotrwałych, materiałów reglamentowanych itp.

e) jednym z punktów obrad Zebrania Zarządu Oddziału w dniu 29 marca br. było ustalenie terminu, miejsca oraz programu dorocznego zwyczajnego zebrania członków Oddziału. W tej sprawie zwróciliśmy się do trzech miast, a mianowicie: Olsztyna, Słupska i Szczecina z prośbą o pozwolenie urządzenia niniejszego Zjazdu w jednym z tych miast, oraz o udzielenie pomocy w kierunku zapewnienia odpowiedniej ilości noclegów, wyszukania sali obrad itp., a przede wszystkim wyasygnowanie odpowiedniej dotacji na pokrycie kosztów organizacyjnych Zjazdu. Do naszej prośby ustosunkowały się pozytywnie Słupsk i Szczecin. Skorzystaliśmy z oferty miasta Słupska, a Szczecin przeprosiliśmy za zawód, zapewniając, że na jesieni w tym mieście urządzimy Zjazd naszych członków.

W ten sposób w dniach 30 i 31 maja br. został zorganizowany Zjazd w Słupsku i Uście.

Dnia 30 maja br. w sali posiedzeń M.R.N. w Słupsku odbyły się właściwe obrady, na których wygłoszono referat pt. „Doświadczenia małych i średnich gazowni w dobie ich uruchamiania” oraz omówiono sprawy z dziedziny gazownictwa, wodociągarstwa i techniki sanitarnej.

W dalszym ciągu obrad sprecyzowano stanowisko Zjazdu odnośnie zagadnień, dotyczących gazownictwa, wodociągarstwa i techniki sanitarnej, w formie uchwalenia 12 dezyderatów, których treść przy niniejszym załączamy.

Ponadto wybrano na przyszły rok Zarząd Oddziału w następującym składzie:

Przewodniczący — inż. J. Wyżnikiewicz.

Wiceprzewodniczący — inż. Romuald Kielkiewicz.

Sekretarz — Bolesław Eckert.

Członkowie Zarządu: Dyr. Dziaczkowski Wacław, inż. Bruzdowicz Konstanty, inż. Makowiec Stanisław, dyr. Schmidt Robert, dyr. Pochowski Ferdynand, mgr. Żyłko Wacław, dyr. Strzelczyk Władysław, dyr. Mikołajczyk K. z Olsztyna.

W dniu 31 maja b. r. nastąpiła wycieczka do Ustki celem odwiedzenia gazowni, wodociągów i stoczni. Poza tym uczestnicy wycieczki przejechali się kutrami po pełnym morzu.

Szczegółowe sprawozdanie ze Zjazdu przesyłamy w późniejszym terminie.

f) Przedstawicielem Oddziału Pomorskiego, który wszedł jako członek do Zarządu Oddziału Pomorskiego NOT jest inż. Wyżnikiewicz — Wiceprzewodniczący Oddziału.

ad II.

a) celem podniesienia poziomu technicznego personelu zatrudnionego w gazowniach i wodociągach, urządziliśmy od 24 lutego do 29 marca b. r. kurs dokształcający z zakresu gazownictwa i technologii wody dla pracowników tych zakładów z całej Polski. Ilość słuchaczy, którzy ukończyli kurs wynosiła 110 osób. Szczegóły dot. tego kursu znane są Szan. Kolegom z numeru 4 (kwiecień) „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”.

b) W pierwszych dniach stycznia staraniem naszego Oddziału ogłoszony został przez inż. Zbichorskiego z Warszawy dla naszych członków oraz innych techników odczyt z dziedziny naukowej organizacji pracy.

ad III.

a) Z uwagi na znaczenie gazownictwa, wodociągarstwa i techniki sanitarnej dla potrzeb miast oraz racjonalnego rozwoju tych gałęzi przemysłu, apelujemy ustawicznie do członków i zakładów o zaopatrywanie się i czytanie naszego pisma fachowego.

b) odczuwając brak wszelkich fachowych dzieł w języku polskim Oddział Pomorski współpracuje z Sekcją Gazu Sztucznego PZGW i TS. W ten sposób Oddział nasz przyczyni się do wydania w niedługim czasie podręcznika „Rozprowadzanie i użytkowanie gazu” inż. Obidowicza. Niezależnie od tego Oddział nasz łącznie z Sekcją Gazu Sztucznego opracowuje kalendarz gazowniczy oraz tłumaczenie z języka niemieckiego na polski pewnych rozdziałów, dotyczących prowadzenia ruchu gazowni.

Jak wynika z tego sprawozdania, możemy się poszczycić poważnymi osiągnięciami i to zarówno na odcinku organizacji naszego Oddziału jak i na odcinku oświatowym.

3. Kol. inż. A. Dziurzyński, przewodniczący Oddziału Poznańskiego: „W okresie sprawozdawczym zdołał Oddział Poznański pozyskać 31 nowych członków zwyczajnych, tak że stan obecny wynosi 70 członków.

Członkowie Oddziału Poznańskiego PZGW i TS. brali czynny udział w organizowaniu kursu, urządnego w dniach 27—29 marca br. dla kierowników Wodociągów (Woj. Pozn. przez Nadzwyczajny Komisariat do Walki z Epidemiami w Poznaniu oraz ogłosili w ramach tego kursu cały szereg referatów i prowadzili ćwiczenia. Zdołali przekonać kierowników wodociągów o konieczności prowadzenia systematycznej pracy szkoleniowej wśród personelu technicznego wodociągów oraz zorganizowania poradnictwa. Uznano, że realizację tych zamierzeń da się osiągnąć najlepiej

przez skupienie wysiłków w ramach istniejącego już Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych.

Dzięki temu w ostatnim dniu kursu w Środzie odbyło się zebranie konstytucyjne podsekcji wodociągowo - kanalizacyjnej Oddziału Poznańskiego PZGW i TS., podczas którego dwadzieścia osób wypełniło deklarację przystąpienia do Zrzeszenia.

Dnia 26 kwietnia br. z okazji 75-lecia istnienia Gazowni w Gnieźnie, odbyło się w Gnieźnie Walne Zebranie członków Oddziału Poznańskiego PZGW i TS., podczas którego ogłoszono szereg referatów z zakresu gazownictwa i wodociągarstwa, oraz wybrano nowy Zarząd Oddziału Poznańskiego.

Skład nowego Zarządu jest następujący:

Przewodniczący: inż. A. Dziurzyński,

Wiceprzewodniczący: inż. St. Bilewski,

Sekretarz: Dr. J. Rynarzewski,

Skarbnik: inż. St. Piński,

Członkowie Zarządu: mgr. Fl. Pluciński, inż. mgr. Fr. Zygmantowski, inż. F. Lenartowicz, inż. Wł. Rogacki.

Na tymże zebraniu uchwalono wniosek, by w celu ożywienia działalności Oddziału przeprowadzać Zjazdy członków Oddziału dwa razy do roku.

W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy posiedzenia Zarządu Oddziału (13.10.46 r., 13.4.47 r., 8.6.47 r.). Na ostatnim rozważano szczegółowo możliwości zjednania nowych członków dla PZGW i TS., nowych prenumeratorów dla czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna” oraz wysunięto pod adresem Zarządu Głównego Zrzeszenia cały szereg postulatów, mających za zadanie ożywienie działalności Zrzeszenia, a mianowicie:

1. Umieszczenie na łamach czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna” skrzynki zapytań i odpowiedzi.
2. Przyznanie członkom zwyczajnym Zrzeszenia prawa do 50% ulgi w prenumeracie czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”.
3. Uwzględnienie przy układaniu programu Zjazdów w dziale referatowym potrzeb zakładów małych i średnich w dziedzinie ruchu.

4. Kol. inż. J. Kozłowski, przewodniczący Oddziału Górnośląskiego (Sprawozdanie z działalności Oddziału Górnośląskiego zostało zamieszczone w N. 10/47 „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”).

5. Kol. inż. H. Olszewski przewodniczący Oddziału Dolnośląskiego (Sprawozdanie z działalności tego Oddziału zostało zamieszczone w N. 6/47 „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”).

6. Kol. inż. J. Tokarski — Sekretarz Oddziału Krakowskiego.

„W okresie sprawozdawczym ukonstytuował się Oddział Krakowski definitywnie na zebraniu członków, odbytym w dniu 18 maja 1946 r. Na Wiceprzewodniczącego Oddziału wybrano kol. Dr. inż. Dolińskiego Jarosława, na sekretarza inż. Tokarskiego Jerzego, któremu powierzono równocześnie funkcje skarbnika. Przewodniczącym Oddziału był desygnowany przez Walne Zebranie Kol. Dr. Orzełski Tadeusz. Wybór powyższy został zaakceptowany przez Zarząd Główny.

Oddział liczy obecnie 51 członków. W okresie sprawozdawczym przystąpiło 8-miu nowych członków, wystąpił 1 zmarł 1 (śp. Inż. Machnicki).

Z czynności Oddziału należy wymienić sprawę jednania nowych członków tak zwyczajnych jak i wspierających oraz propagowanie prenumeraty organu Zrzeszenia „Gazu i Wody”. Oddział zajął się propagandą Kongresu Techników Polskich w Katowicach i zgłoszeniem kandydatów na udział w tymże. Pośredniczył w sprawie zaopatrzenia zakładów wodociągowych w urządzenia do oczyszczania i chlorowania wody, oraz do dezynfekcji przewodów wodociągowych. Podjął akcję wyrównania składek przez członków. Zaapelowwał do Kolegów o podawanie nazwisk rzeczoznawców w sprawach gazownictwa, wodociągów i techniki sanitarnej.

Zajął się jak w roku bieżącym zorganizowaniem wspólnego wyjazdu uczestników XXIV-go Zjazdu we Wrocławiu z terenu działalności Oddziału.

Akcja Oddziału w sprawie urządzenia kursu dla monterów wodociągowych nie powiodła się z powodu braku kandydatów na uczestników tego kursu.

Oddział nie mógł rozwinąć w okresie sprawozdawczym intensywniejszej działalności z powodu pilnych zajęć służbowych w odnośnych zakładach, a to w związku z remontami urządzeń i opracowywaniem umów zbiorowych.

ad. 6. Sprawozdanie z działalności sekcji Wodociągowo - Kanalizacyjnej złożył kol. prof. I. Piotrowski, w zastępstwie nieobecnego kol. inż. Z. Stefańczyka:

1. Sekcja Wodociągowo - Kanalizacyjna na swym ostatnim zebraniu Ogólnym, odbytym w czerwcu 1946 r. w Bydgoszczy, nie dokonała wyboru Zarządu na rok 1946/47, został wybrany jedynie Przewodniczący w osobie, inż. Zygmunta Stefańczyka.

Na wniosek Przewodniczącego i za zgodą Zarządu Głównego PZGW i TS, został powołany i ukonstytuował się Zarząd Sekcji w następującym składzie:

1. Inż. Zygmunt Stefańczyk — Przewodniczący
2. prof. Ignacy Piotrowski — V Przewodniczący
3. Inż. Wiktor Petrozolin — Sekretarz
4. Inż. Wacław Błaszczyk — Członek Zarządu
5. Inż. Stanisław Gładkowski — Członek Zarządu
6. Inż. Zdzisław Gromulski — Członek Zarządu
7. Inż. Jan Just — Członek Zarządu

2. Zarząd powyższy odbył w swej kadencji 6 posiedzeń, na których:

opracował: projekt regulaminu Sekcji, program działalności, obejmujący wydanie kalendarza wodociągowo - kanalizacyjnego, przystąpienie do opracowania monografii wodociągów i kanalizacji, ustalenie wytycznych do programu wydawnictw, nawiązanie łączności z P.K.N., oraz przystąpienie do opracowania słownictwa technicznego w zakresie wodoc. i kanalizacji.

wypowiedział się w sprawie regulaminu Biura Studów, haseł i referatów na XXIV-ty Zjazd PZGW i TS,

zaopiniował pracę inż. H. Przyłęckiego pt. „Metodyka badań wody, ścieków, śmieci i gruntu”, obejmującą metodykę badań chemicznych, bakteriologicznych i hydrobiologicznych,

wyzначył delegatów do pozostałych Sekcji PZGW i TS, a mianowicie: do Sekcji Techniki Sanitarnej — kol. J. Justa, do Sekcji Koksowniczej i Przemysłowej — kol. J. Kozłowskiego, do Sekcji Gazu Sztucznego — kol. Cz. Lewińskiego. Łączność z Polskim Komitetem Normalizacyjnym została powierzona kol. I. Piotrowskiemu, oraz

ustalił sposób wykonania prac Sekcji, przez powołanie dla wykonania głównych zadań Sekcji — oddzielnych Komisji, a mianowicie: dla opracowania kalendarza — z kol. W. Błaszczykiem, dla monografii — z kol. I. Piotrowskim i dla wydawnictw — z kol. W. Petrozolinem — jako Przewodniczącym Komisji.

3. W realizacji zadań Sekcji

a) przyjęto czynny współudział w opracowaniu kosztorysu wzorcowego na roboty wodociągowo-kanalizacyjne w nieruchomościach, opracowaniu norm wynagrodzeń za prace inżynierskie w zakresie domowych instalacji wewnętrznych oraz w opracowaniu warunków dla prac przy restytucji inwentaryzacyjnych planów technicznych wodociągów i kanalizacji miast, które tych planów nie posiadają. Prace związane z powyższymi tematami były prowadzone przez Biuro Zakładów i Urzędzeń Użyteczności Publicznej w Ministerstwie Odbudowy.

b) opracowano projekt przepisów o bezpieczeństwie przy pracach kanałowych, kwestionariusze statystyczne dla wodociągów i kanalizacji, program kursu dla monterów wodociągowych organizowanego przez Oddział Warszawski, wnioski w sprawie uzupełnień w normach żeliwnych rur i kształtek kanalizacyjnych oraz dezyderaty w sprawie wydawnictw technicznych z dziedziny wodociągów i kanalizacji.

c) do rozpoczęcia prac i zebrania koniecznych środków i materiałów do wydania monografii zakładów wodociągowych i kanalizacyjnych, Zarząd Sekcji upoważnił prof. I. Piotrowskiego. W pierwszym etapie pracy przystąpiono do zestawienia spisu miast na Ziemiach Odzyskanych, objętych niemiecką statystyką wodociagową oraz monografią kanalizacyjną (Brix u. Imhoff). Dalszym ciągiem będzie przetłumacze-

nie w skrócie danych co do istniejących urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w tych miastach; — skróty te posłużą jako materiał orientacyjny dla prac w terenie.

Opracowane zostały i uzgodnione z Ministerstwem Odbudowy projekty umów między Ministerstwem Odbudowy i Zrzeszeniem, dotyczących powierzenia przez Ministerstwo Zrzeszeniu opracowania Monografii Wodociągowej i Monografii Kanalizacyjnej.

d) W zakresie wydawnictw technicznych z dziedziny wodociągarnstwa i kanalizacji opracowano wytyczne do programu wydawnictw oraz przystąpiono do przygotowania materiałów do druku i tak w końcowej fazie przygotowań jest wspomniana już praca inż. Henryka Przyłęckiego pt. „Metodyka badań wody” do wydawnictwa „Higiena wody do picia”, opracowano już hydrologię, chemię, hydrobiologię i bakteriologię, pozostają do opracowania uzupełnienia — geologia z obowiązującymi przepisami. W tłumaczeniu są: Obliczenia sieci wodociągowej — Geniewa i Stacje Pomp — Maliszewskiego.

Trudnością w uzyskaniu szybszych postępów w wykonaniu prac autorskich jest brak możliwości zaliczkowania tych prac. Ponieważ podstawowe zawodowe zajęcia naszych fachowców nie wystarczają na pełne utrzymanie, fachowcy ci swój czas pozasłużbowy poświęcają przede wszystkim na uzyskanie dodatkowych zarobków.

e) Komisja kalendarza wodociągowo-kanalizacyjnego w wyniku swej pracy ustaliła charakter, rozmiar oraz plan treści. Kalendarz będzie skróconym podręcznikiem informacyjnym wodociągowca i kanalizatora. Całość wyniesie około 400 str. z ok. 300 rysunkami,

f) W zakresie unormowania słownictwa technicznego w dziedzinie wodociągów i kanalizacji prace prowadzą:

Kol. I. Piotrowski — w odniesieniu do urządzeń centralnych,

Kol. H. Przyłęcki — w odniesieniu oczyszczania wody i ścieków,

Kol. W. Błaszyk — w odniesieniu do sieci ulicznej,

Kol. Z. Stefańczyk — w odniesieniu do urządzeń domowych.

4. W celu rozszerzenia działalności Sekcji i lepszego powiązania jej w terenie Zarząd Sekcji, na ostatnim swym zebraniu postanowił na Ogólnym Posiedzeniu Sekcji wystąpić z wnioskiem o powołanie przy Oddziałach — Referatów wodociągowo-kanalizacyjnych, których głównym zadaniem byłoby utrzymanie łączności z Zarządem Sekcji Wodociągowo-Kanalizacyjnej, nadsyłanie wniosków w sprawie żywności i aktualnych zagadnień wodociągowo-kanalizacyjnych w terenie, w sprawie potrzeb rozwojowych Zakładów wodociągowych, trudności technicznych w budowie i eksploatacji itp. oraz dostarczenie Sekcji potrzebnych jej pilnych danych statystycznych.

Sprawozdanie z działalności Sekcji Gazu Sztucznego (zamieszczone w N. 6/47 „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”) złożył kol. J. Wyżnikiewicz.

Sprawozdanie z działalności Sekcji Koksowniczej złożył kol. inż. J. Drzewiecki,

Kol. Przewodniczący zaprasza do Prezydium przybyłego w tej chwili inż. Juliusza Nemessany'ego, jako delegata Czechosłowackiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych.

Zabiera głos kol. inż. Filipowski w sprawie kontaktów z Czechosłowacją.

Kol. inż. Juliusz Nemessany dziękuje za gorące przyjęcie i zaprasza członków Zrzeszenia do Czechosłowacji, podkreślając konieczność ścisłej współpracy bratnich Zrzeszeń Gaz. Wod. i Techn. San.

W związku ze sprawozdaniem kol. Przewodniczący udziela głosu inż. Fr. Cieciorze, Sekretarzowi Generalnemu NOT.

Inż. Cieciora w krótkich słowach podał genezę i cel utworzenia NOT oraz podkreślił konieczność dostosowania statutu Zrzeszenia do statutu ramowego NOT. W sprawie ustawy o tytule inżyniera, podał zgłoszone przez NOT poprawki. Kończąc mówca podał krótkie sprawozdanie z dotychczasowej działalności NOT oraz zamierzenia na przyszłość.

Ad 7.

Sprawozdanie rachunkowe za r. 1946/47 złożył kol. inż. Piotrowski.

**Zgłaszajcie swoje Zakłady na członków wspierających
Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych!**

Sprawozdanie rachunkowe

Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców
i Techników Sanitarnych za okres od 1.6.46 r. do 31.3.47 r.

Wydatki

Subwencje dla mies. „Gaz, Woda i Technika Sanitarna»	zł.	168.940.—
Oddziały	zł.	30.000.—
Wydawnictwa	zł.	10.000.—
Udział w Spółdzielni Wydawniczej	zł.	1.000.—

Koszty handlowe:

Przejazdy	zł.	800.—
Porto	zł.	9.854.—
Pobory personelu	zł.	35.750.—
Różne	zł.	57.134.—
Zysk	zł.	249.321.—
	zł.	562.799.—

Dochody

Składki członków wspierających za 1946 r.	zł.	67.580.—
Składki członków wspierających za 1947 r.	zł.	213.535.—
Składki członków zwyczajnych i nadzwyczajnych za 1946 r.	zł.	44.009.—
Składki członków zwyczajnych i nadzwyczajnych za 1947 r.	zł.	40.765.—

Subwencje:

XXIII Zjazd P. Z. G. W. i T. S.	zł.	166.910.—
Ministerstwo Odbudowy	zł.	30.000.—
	zł.	196.910.—
	zł.	562.799.—

Bilans zamknięcia

na 1 kwietnia 1947 r.

Stan czynny:

Kasa	zł.	300.—
P. K. O.	zł.	338.408 50
	zł.	338.708.50

Stan bierny:

Zysk od 1.2.46 r. do 31.5.47 r.	zł.	89.387.50
Zysk od 1.6.46 r. do 31.3.47 r.	zł.	249.321.—
	zł.	338.708.50

Następnie kol. inż. W. Tomaszewski przedstawił sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.

„W dniu 6 czerwca 1946 r. zebrała się Komisja Rewizyjna Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych w składzie:

Przewodniczący: inż. Tomaszewski Wacław Warszawa,

Członkowie: inż. Foltński Gustaw — Warszawa, inż. Pawłowski Bolesław — Warszawa.

Po przejrzeniu i sprawdzeniu ksiąg i dowodów kasowych Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych oraz wydawnictwa Czasopisma „Gaz, Woda i

Technika Sanitarna“ za okres od 1.VI.1946 r. do 31.III.1947 r.

A. Odnośnie księgowości Zrzeszenia Komisja przejrzała buchalterię prowadzoną systemem amerykańskim, rachunki strat i zysków oraz bilans.

a) rachunek strat i zysków zamknięty został zyskiem zł. 249.321.—

b) rachunek bilansu wynosi w aktywach wyłącznie gotówką: kasa zł. 300.—, P.K.O. zł. 338.408.50, razem zł. 338.708.50.

Komisja stwierdza, że Zrzeszenie nie posiada własnego lokalu ani inwentarza. Do tej pory Zrzeszenie korzysta z lokalu Dyrekcji Wodociągów i Kanalizacji m. st. Warszawy oraz z licznych usług zarówno Dyrekcji Wod. i Kan. jak i Gazowni m. st. Warszawy.

Komisja uznała wydatkowane sumy za zużyte celowo i całą księgowość za prowadzoną prawidłowo. Wobec powyższego Komisja Rewizyjna stawia wniosek o udzielenie Zarządowi Głównemu Zrzeszenia absolutorium za okres sprawozdawczy.

B. Odnośnie czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna“ Komisja sprawdziła księgowość dokumenty kasowe, przejrzała buchalterię prowadzoną również systemem amerykańskim, rachunek strat i zysków oraz bilans.

a) rachunek strat i zysków zamknięty został zyskiem zł. 172.407.—

b) rachunek bilansu w aktywach wyłącznie gotówką: kasa zł. 1.620.—, PKO zł. 262.144.50. Razem zł. 263.764.50,

Komisja uznała wydatkowane sumy za zużyte celowo, a całą księgowość za prowadzoną prawidłowo.

Komisja podkreśla, że honoraria były płacone zbyt niskie.

Wobec pełnej poświęcenia pracy włożonej przez członków Redakcji Czasopisma — Komisja stawia wniosek na Walne Zgromadzenie o udzielenie członkom Redakcji absolutorium i podziękowanie za prace w okresie sprawozdawczym.

C. Odnośnie XXIII Zjazdu w Bydgoszczy po przejrzeniu sprawozdania kasowego Komisja stwierdziła co następuje:

Wpływy wyniosły	zł.	1.016.649.—
Wydatki wyniosły	zł.	859.709.—
Zysk	zł.	156.940.—

Komisja uznała wydatki Zjazdu za celowe.

Saldo w sumie zł. 156.940,— przekazano w myśl uchwały Komitetu Zjazdowego i Zarządu na subwencję dla czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”.

W związku z powyższym Komisja Rewizyjna stawia na Walne Zgromadzenie wniosek o udzielenie Komitetowi Organizacyjnemu XXIII Zjazdu Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych absolutorium.

Projekt preliminarza budżetowego

na 1947/48 r.

I. Wpływy:

A. Składki członków wspierających	zł. 500.000.—
B. Składki członków zwyczajnych i nadzwyczajnych 650 a 1200	zł. 780.000.—
C. Subwencje	zł. 1.000.000.—
D. Biuro Studiów	zł. 1.440.000.—
	<u>zł. 3.720.000.—</u>

II. Wydatki:

A. Działalność:

1. Za udział w konferencjach, opiniowanie i t. d.	zł. 100.000.—
2. Szkolenie	zł. 400.000.—
3. Zjazd Ogólny i zjazdy regionalne	zł. 1.000.—
4. Wydawnictwa:	
a) Subwencje Zarządu Głównego dla Organu Zrzeszenia „Gaz, Woda i Techn. Sanit.”	zł. 100.000.—
b) Monografia dla zakładów gazowych i wodociągowo kanalizacyjnych na zamówienie Ministerstwa Odbudowy	zł. 1.000.—
c) Kalendarz	zł. 100.000.—
d) Praca inż. Obidowicza	zł. 100.000.—
e) Higiena wody	zł. 100.000.—
5) Biuro Studiów Wod.-Kan.	1.440.000.—
6) Prace badawcze	zł. 100.000.—
7) Inspekcja zakładów (30 wyjazdów a 7.000.—)	zł. 210.000.—
8) Pośrednictwo pracy	zł. 20.000.—
9) Zwrot kosztów przejazdów i diety przedstawicieli Władz, Zjazdu	zł. 50.000.—

B. Utrzymanie biura:

1. Utrzymanie lokalu	zł. 1.000.—
2. Pobory Dyrektora $12 \times 20.000.—$	zł. 240.000.—
3. Pobory urzędników $12 \times 2 \times 7.500.—$	zł. 180.000.—
4. Druki, przybory kancelaryjne, porto pocztowe	zł. 65.000.—
5. Zakup inwentarza	zł. 50.000.—
6. Pobory buchaltera $12 \times 3.500.—$	zł. 42.000.—
7. Premie dla pracowników	zł. 120.000.—

C. Oddziały:

1. Subwencja na działalność Oddziałów $6 \times 50.000.—$	zł. 300.000.—
	<u>zł. 3.720.000.—</u>

ad 8.

W sprawie wysokości składek członkowskich zabrał głos Dyrektor Zrzeszenia, kol. prof. I. Piotrowski, który uzasadniał konieczność zredukowania dotychczasowej składki, proponując w imieniu Zarządu Głównego Zrzeszenia podwyższenia jej do zł. 100.— miesięcznie. W dyskusji kol. inż. Tokarski zgłosił wniosek o ustalenie składki w wysokości 50 zł. miesięcznie.

W głosowaniu wniosek kol. inż. Tokarskiego przeszedł 78 głosami, przeciw 49, przy 9 wstrzymujących się od głosowania.

Ustalona składka wynosi zatem 50 zł. miesięcznie.

ad 9.

Preliminarz budżetowy PZGW i TS na 1947/48 przedstawił kol. prof. I. Piotrowski.

W dyskusji zabierali głos kol. kol. inż. W. Petrozolin, inż. Tomaszewski oraz inż. H. Janczewski.

Inż. Janczewski zgłosił wniosek, żeby upoważnić Zarząd Główny Zrzeszenia w związku z obniżeniem składki członkowskiej do wprowadzenia koniecznych zmian z zachowaniem w miarę możliwości przewidzianych pozycji w wydatkach.

Wniosek przeszedł bez sprzeciwu.

ad 10.

Sprawozdanie z działalności Redakcji czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna” przedstawił Redaktor tegoż pisma, kol. inż. H. Janczewski.

„Rok sprawozdawczy 1946/47 był okresem ważnym w rozwoju naszego czasopisma. W okresie tym, walcząc zresztą z różnymi trudnościami, zdołano poważnie zwiększyć ilość prenumeratorów, a także posunąć znacznie sprawę w kierunku stabilizacji finansowej naszego organu.

Rozszerzenie zasięgu czasopisma

Jedną z najważniejszych trosk Redakcji była sprawa rozszerzenia zasięgu naszego czasopisma. Chodziło tu nie tylko o to, ażeby zwiększyć ilość prenumeratorów, a tym samym i nakład, ale również i o to, żeby organ nasz dotarł do wszystkich placówek w naszym Państwie, które pośrednio lub bezpośrednio mogą być zainteresowane sprawami gazownictwa, wodociągarnstwa i techniki sanitarnej.

W tym względzie wykonaliśmy w ub. roku b. poważny wysiłek. Przeprowadziliśmy akcję

propagandową z zaproszeniem do prenumeraty tych zakładów gazowych, wodociągowych i techniczno-sanitarnych, które „Gazu, Wody i Techniki Sanitarnej” nie zaprenumerowały, do firm instalacyjnych, szkół zawodowych oraz państwowych i prywatnych firm budowlanych na terenie całej Polski. W związku z tą akcją wysłaliśmy pięć, o różnej treści cyrkularzy w ogólnej ilości około 3.000 sztuk.

Na skutek zabiegów redakcji — Ministerstwo Oświaty (Departament Ustrojowo Programowy) Okólnikiem Nr. III. UP. — 9379/46 z dn. 31.XII.46 r. skierowanym do Kuratorów O. S. zaleciło „Gaz, Wodę i Technikę Sanitarną” do użytku w szkołach zawodowych.

Dzięki tej akcji zasięg czasopisma w okresie sprawozdawczym b. poważnie się rozszerzył.

Treść i poziom czasopisma

W okresie sprawozdawczym czyniliśmy wysiłki, ażeby podnieść poziom czasopisma. Zdajemy sobie sprawę, że w tej dziedzinie jest jeszcze dużo do zrobienia. Poziom ten jednak, aczkolwiek powoli, podnosi się stale. Jest on uzależniony przede wszystkim od kol. kol. gazowników, wodociągowców i techników sanitarnych. W szczególności odczuwamy brak prac z dziedziny gazownictwa, w związku z czym zwracamy się z gorącym apelem do Kol. gazowników o współpracę.

Pragniemy na tym miejscu zaznaczyć, że wielu kolegów prace swoje rozsyła równolegle do kilku różnych czasopism technicznych nie uprzedzając nas o tym. Zwracamy się zatem z apelem do Kolegów-Autorów, członków Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, ażeby w pierwszym rzędzie zasilali własny organ „Gaz, Wodę i Technikę Sanitarną”. Wydaje się nam, że jest to obowiązek w stosunku do własnego organu. Chcemy przy tym zaznaczyć, że żadnych przedruków w czasopiśmie naszym umieszczać nie będziemy. Zamieszczamy i zamieszczać będziemy dalej tylko prace oryginalne.

Prowadzimy już akcję w kierunku zamieszczania artykułów popularnych i chociaż mamy poważne trudności w tym względzie (brak autorów umiejących pisać popularnie) — sądzimy, że tę złą passę przełamamy.

Wprowadziliśmy rubryki: „Z prasy zagranicznej” i „Z życia zakładów”. Mimo znacznych

wysiłków — otrzymywanie prasy zagranicznej napotyka na poważne trudności.

Rubryka „Z życia zakładów” nie ukazuje się regularnie z tej przyczyny, że poszczególne zakłady nie nadsyłają odpowiednich materiałów.

Z uwagi na to, że zagadnienie taryf, jest sprawą b. interesującą poszczególne zakłady — wprowadziliśmy ten temat na łamy naszego organu wraz z zestawieniami taryf z wielu miast na terenie Rzeczypospolitej.

Nakład i prenumerata

Z dn. 1.IV.47 r. czasopismo nasze osiągnęło nakład niemal trzykrotnie większy w porównaniu ze stanem z przed 1.IX.39 r.

W porównaniu ze stanem z dnia 20.VI.46 r. ilość prenumeratorów wzrosła o 175%.

W chwili obecnej wobec wielkiego zapotrzebowania całkowicie został wyczerpany Nr. 7/46 oraz Nr. Nr. 1 i 2 z r. 47.

Z dn. 1.VII b. r. zwiększamy dalej nakład.

Dzień 1.I.47 r. był w pewnym sensie dniem przełomowym w historii naszego organu, po 20-tu bowiem latach swego istnienia „Gaz, Woda i Technika Sanitarna” rozpoczęła płać honoraria autorskie. Fakt honorowania artykułów będzie nie tylko zachętą dla autorów, ale i godziwym zadośćuczynieniem za ich pracę.

Z dn. 1.VII b. r. zwiększamy honoraria o dalsze 50% tak, że niemal zbliżyliśmy się do przeciętnej wierszówki, jaką płać czasopisma techniczne w Polsce, a w 60% do najwyższej wierszówki, jaka wyjątkowo jest płacona przez niektóre czasopisma.

Z uwagi na koszt nie możemy narazie robić odbitek autorskich, wykonanie bowiem odbitki jest zgorą dwukrotnie większe od honorarium, jakie otrzymuje autor. Na koszt autorów jednak odbitki chętnie będziemy wykonywali.

Finanse

Pismo nasze staramy się oprzeć na zasadach komercyjnych. Stabilizację jednak finansową utrudnia stała zmiana cen. W ciągu ubiegłego roku dwukrotnie podwyższano cenę druku, kilkakrotnie zaś cenę papieru. Dość powiedzieć, że od stycznia do kwietnia b. r. papier zdrożał czterokrotnie. W związku z tym zmuszeni byliśmy w ciągu roku sprawozdawczego, dwukrotnie zmienić cenę prenumeraty, tak, że wzrosła ona ze 120 zł. na 200 zł. w stosunku kwartalnym,

czyli o 66%. Każdą podwyżkę prenumeraty przeprowadzaliśmy z wielką przykrością. Wszyscy tu obecni muszą jednak stwierdzić, że powody podwyżki ceny prenumeraty były od nas zupełnie niezależne. Musimy tu przy tym z naciskiem podkreślić, że podwyżki prenumeraty nie szły progresywnie ze wzrostem druku i papieru, ale zawsze, w niższej skali. Wpłynęła na to stale zwiększająca się ilość prenumeratorów.

Podstawą finansową naszego budżetu jest płaćta prenumerata, a w dalszej kolejności płaćtne ogłoszenia. Analiza preliminarzy budżetowych naszego czasopisma za 1946/47 i 47/48 wykazuje, że o ile w r. 1946/47 prenumerata i ogłoszenia stanowiły 43,3% ogólnych wpływów, to w roku budżetowym 1947/48 — prenumerata, ogłoszenia i inne stanowiąc będą 80,4% całego preliminarza budżetowego. Zbliżamy się za tym szybkimi krokami do oparcia finansów naszego czasopisma o własne siły.

Na skutek naszych usilnych starań otrzymaliśmy subwencje od Centralnego Zarządu Energetyki, od Zjednoczenia Przemysłu Koksochemicznego oraz od Ministerstwa Odbudowy.

Wszystkim tym instytucjom, jak również Ministerstwu Odbudowy składamy na tym miejscu serdeczne podziękowanie.

Wykupiliśmy kartę rejestracyjną w Urzędzie Skarbowym. Płacimy państwowy podatek od obrotu. Od ub. roku płacimy Zarządowi Miejskiemu m. st. Warszawy 10% podatek od ogłoszeń.

Personel redakcji i administracji

Personel redakcji w okresie sprawozdawczym składał się z 2 osób: Redaktora Naczelnego i Redaktora. Administracja zatrudniała 1 urzędniczkę. Od 1.VII b. r. angażujemy buchaltera. Jeszcze w roku bieżącym będziemy zmuszeni zaangażować 1 siłę pomocniczą.

Do chwili obecnej redakcja i administracja mieściła się kątem w lokalu Zrzeszenia przy ul. Koszykowej 81. Z dniem 1 sierpnia b. r. — redakcja i administracja otrzymuje oddzielny lokal. Posiadanie własnego lokalu b. poważnie usprawni działalność redakcji i administracji.

Zamierzenia na najbliższą przyszłość

W najbliższych miesiącach przeprowadzimy akcję propagandową na te zakłady gazowe i wodociągowe, które czasopisma naszego nie prenumerują. Dalej akcja propagandowa obej-

mie placówki Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych i Dyr. Dróg Wodnych, wreszcie uzdrowiska polskie.

Z remanentu b. Redakcji w Krakowie otrzymaliśmy w m-cu czerwcu b. r. około 300 kg druków (egz. „Gazu, Wody i Techniki Sanitarnej“ z lat 1921—39, odbitki z artykułów oraz szereg różnych wydawnictw).

Wykaz tych wydawnictw ogłosimy w jednym z najbliższych numerów „Gazu, Wody i Techniki Sanitarnej“.

Sekcja Gazu Sztucznego nadesłała nam „Wskazówki przy uruchamianiu gazowni i obsłudze pieców“. Wskazówki te w formie broszury w najbliższym czasie wydamy. Na poczet tego wydawnictwa otrzymaliśmy już od Oddziału Pomorskiego PZGW i TS pierwszą wpłatę.

Na wokandzie jest sprawa ew. wydan'a przepisów dotyczących obsługi lodówek gazowych. Musi być jednak ona uprzednio uzgodniona z Komisją Wydawniczą.

Pragniemy przy tym zaznaczyć, że wszelka akcja technicznej strony wydawnictw, kolportażu itp. winna się zogniskować w naszym czasopiśmie. Redakcja podejmuje się wziąć to zadanie na swoje barki. Natomiast kwestia opiniowania i wyszukania odpowiednich kredytów na przeprowadzenie akcji wydawniczej winna być skoncentrowana w Komisji Wydawniczej PZGW i TS, która to Komisja winna być jak najszybciej rozbudowana i uaktywniona.

Jak wyżej zaznaczyliśmy, czasopismo nasze pragniemy oprzeć na zasadach komercyjnych i na własnych siłach. Tylko takie bowiem załatwienie sprawy może wróżyć czasopismu rozwój i dać trwałe podstawy egzystencji.

Kończąc niniejsze sprawozdanie pragniemy zauważyć, że losy czasopisma leżą w rękach i w skali zainteresowania wszystkich gazowników, wodociągowców i techników sanitarnych. Jeśli stan gazownictwa, wodociągarnictwa i techniki sanitarnej jest niezadawalający, to jednym z dzwonów bijących na alarm jest właśnie nasz organ. Rozpowszechnianie zatem jego przez jednanie prenumeratorów, nie tylko z pośród fachowców interesujących nas dziedzin techniki, ale i wśród innych — jest obowiązkiem każdego gazownika i wodociagowca. Im pismo będzie miało większy zasięg, im mocniej będzie wyrażać swoje poglądy na stan gazownictwa,

wodociągarnstwa i techniki sanitarnej w Polsce, tym większe możemy mieć przekonanie, że głos nasz zarówno w szerokich warstwach społeczeństwa, jak i u czynników miarodajnych znajdzie oddźwięk i realne kształty.

O tę właśnie ścisłą współpracę zarówno w nadsyłaniu prac do „Gazu, Wody i Techniki Sanitarnej“, jak również o pomoc w rozpowszechnianiu czasopisma, w zdobywaniu ogłoszeń itp. do wszystkich obecnych kolegów na XXIV Zjeździe PZGW i TS zwracamy się w tym głębokim przekonaniu, że apel nasz nie pozostanie bez echa.

Z kolei kol. Janczewski przedłożył zebranym sprawozdanie kasowe za czas od 1.VI. 1946 r. do 31.III. 1947 r. oraz bilans zamknięcia na dz. 1.IV. 1947 r.

Sprawozdanie kasowe

za okres sprawozdawczy od 1.VI.1946 r. do 31.III.1947 r.

Wydatki

Koszty wydawnictwa	zł. 459.856.—
Honoraria autorskie	zł. 13.496.—
Porto	zł. 7.343.—
Druki i koszty handlowe	zł. 32.684.—
Zwroty	zł. 5.645.—
Pobory	zł. 26.000.—
Zysk	zł. 263.764.50
	<u>zł. 808.788.50</u>

Dochody:

Stan kasy na 1.VI.1946 r.	zł. 780.—
P. K. O. na 1.VI.1946 r.	zł. 38.922.50

Subwencje:

P. Z. G. W. i T. S.	zł. 12.000.—	
XXIII Zjazd P. Z. G. W. i T. S.	zł. 156.940.—	
Gazownia Miejska—Piotrków	zł. 1.000.—	
Dolnośląskie Gazociągi	zł. 12.000.—	
Ministerstwo Przemysłu	zł. 10.000.—	zł. 191.940.—
Ogłoszenia		zł. 141.643.—
Prenumerata		zł. 435.003.—
Różne		zł. 500.—
		<u>zł. 808.788.50</u>

Bilans zamknięcia

na 1 kwietnia 1947 r.

Stan czynny:

Kasa	zł. 1.620.—
Banki P. K. O.	zł. 262.144.50
	<u>zł. 263.764.50</u>

Stan bierny:

Zysk na 1.VI.46 r. — 31.III.47 r.	zł. 263.764.50
	<u>zł. 263.764.50</u>

Ad 11.

Preliminarz budżetowy czasopisma „Gaz,

Woda i Technika Sanitarna“ referował w dal szym ciągu kol. inż. H. Janczewski,

Preliminarz budżetowy

czasopisma „Gaz, Woda i Technika Sanitarna“ na r. 1947/48
(od 1.IV.47 r. do 31.III.48 r.)

Wpływy:

1. Prenumerata 1400 egz. a 800.— zł.	zł. 1.120.000.—
2. Ogłoszenia 12 × 20.000	zł. 240.000.—
3. Subwencje:	
a) Zjednocz. Przem. Koks.	zł. 180.000.—
b) Centr. Zarz. Energ. M. P.	zł. 60.000.—
b) XXIV Zjazd wzgl. Zarz. Gł.	zł. 100.000.—
4. Sprzedaż broszur i egzemplarzy z poprzednich lat	zł. 35.000.—
Razem	<u>zł. 1.735.000.—</u>

Wydatki:

1. Koszt druku 12 num. a 75.000.— zł.	zł. 800.000.—
2. Koszt klisz 12 num. a 5.000.— zł.	zł. 60.000.—
3. Przygot. rys. do druku	zł. 13.000.—
4. Koszt papieru 12 num. a 20.000.— zł.	zł. 240.000.—
5. Porto pocztowe (wysyłka egzemplarzy i znaczki pocztowe)	zł. 24.000.—
6. Druki i mat. kancel. 12 × 2.500.— zł.	zł. 30.000.—
7. Honoraria autorskie 12 × 16.000.— zł.	zł. 192.000.—
8. Pobory personelu:	
a) Redaktorów 12 × 12.000.—	
b) Buchaltera 12 × 3.500.—	
c) Kier. adm. 12 × 5.500.—	zł. 252.000.—
9. Zwrot kosztów i przejazdów personelu redaktorskiego i administracyjnego	zł. 30.000.—
10. Propaganda czasopisma	zł. 30.000.—
11. Zakup inwentarza	zł. 40.000.—
12. Podatki	zł. 24.000.—
Razem	<u>zł. 1.735.000.—</u>

Kol. inż. Błażej Roga zgłasza wniosek o wyrażenie uznania za pracę i osiągnięte wyniki w wydawnictwie czasopisma Zrzeszenia kol. kol. prof. I. Piotrowskiemu Redaktorowi Naczelnemu i inż. H. Janczewskiemu, jako Redaktorowi i przyjęcie sprawozdań przez aklamację.

Wniosek przez aklamację przyjęto.

Ad 12.

Sprawę zatwierdzenia zmian statutu Zrzeszenia referował kol. Przewodniczący, proponując: 1) wprowadzić zmiany do statutu, zgodnie ze statutem ramowym NOT. 2) w związku z koniecznością wyboru delegatów Zrzeszenia według nowego statutu do jesieni, pozostawić wybór nowych władz Zrzeszenia — do tego czasu.

W dyskusji kol. inż. J. Kozłowski oświadczył, że nowy statut Zrzeszenia nie został jeszcze zatwierdzony przez odnośne władze, a zatem wybory Zarządu Zrzeszenia powinny się odbyć według obowiązującego starego statutu.

W dyskusji kol. prof. Piotrowski referował w krótkich słowach przebieg posiedzenia Komisji Statutowej, do której wchodził przedstawiciel Okręgów i członkowie honorowi Zrzeszenia. Komisja wystosowała do NOT propozycję pewnych zmian w statucie ramowym, jak np. w punkcie, w którym mowa o udziale przedstawiciela NOT we wszystkich zebraniach Zarządu i Oddziałów — dodać „z głosem doradczym”; przesunięcie terminu zebrania delegatów do czerwca każdego roku (Walne Zjazdy Delegatów Zrzeszenia), a nie do 1 kwietnia, jak w statucie ramowym NOT itp.

Na zapytanie kol. kol. inż. Michałika i inż. Wyżnikiewicza odpowiedział inż. Fr. Ciecióra, wyjaśniając, że zasadniczych różnic między statutami Zrzeszenia i NOT niema, więc i wybory nowego Zarządu Zrzeszenia mogą się obecnie odbyć z tym, iż kadencja jego trwać będzie do czasu wyboru delegatów. Kol. prof. I. Piotrowski zgłasza wniosek o przyjęcie nowego statutu Zrzeszenia „en bloc”. Wniosek popiera kol. inż. H. Janczewski.

W głosowaniu wniosek przeszedł (za wnioskiem 182 głosy, przy 7 wstrzymujących się od głosowania).

Na wniosek kol. J. Zielińskiego o umożliwienie przyjmowania techników i inżynierów, przebywających zagranicą na członków Zrzeszenia, postanowiono sprawę tę przekazać do NOT.

Ad 14.

W sprawie wyboru nowych władz Zrzeszenia wywiązała się ożywiona dyskusja. Kol. inż. Wyżnikiewicz uzasadniał konieczność wyboru nowego Zarządu Zrzeszenia; większość zebranych jest pracownikami samorządowymi, dla których każdy wyjazd jest trudny. Oddziały Zrzeszenia są rozrzucone, zebranie zaś wszystkich członków nie jest łatwe; organizowanie w terenie za 2 miesiące wyborów delegatów, a za 3 miesiące wysyłanie tych delegatów do Warszawy, byłoby marnotrawieniem czasu i pieniędzy.

W dalszej dyskusji kol. inż. J. Kozłowski zgłasza wniosek o przystąpienie do wyboru nowego Zarządu. W głosowaniu za wnioskiem opowiedziało się 59 członków, przeciw — 27, wstrzymało się od głosowania — 7.

Wniosek przeszedł.

Kol. inż. St. Wojnarowicz złożył oświadcze-

nie, że jako członek Prezydium NOT, wobec powyższej uchwały niezgodnej z wytycznymi NOT, rezygnuje z przewodnictwa Zebrania.

Po przerwie obiadowej przewodnictwo Zebrania objął V-Przewodniczący Zarządu Głównego Zrzeszenia, kol. inż. J. Wyżnikiewicz, prosząc w myśl statutu, o zgłaszanie kandydatów na stanowisko Prezesa nowego Zarządu.

Wpłynęły następujące kandydatury: 1. kol. inż. mgr Z. Rudolfa, 2. kol. prof. I. Piotrowskiego, 3. kol. prof. Nierojewskiego oraz 4. kol. inż. J. Wyżnikiewicza.

Kol. kol. prof. I. Piotrowski, prof. Nierojewski i inż. Wyżnikiewicz zrezygnowali ze stanowiska Prezesa, pozostała kandydatura kol. inż. mgra Z. Rudolfa przyjęta została przez aklamację.

Kol. inż. mgr. Z. Rudolf dziękując zebrany za dokonany wybór, ze swej strony zapewnił, że doloży wszelkich starań, aby pracę w Zrzeszeniu dalej rozwinąć.

Równocześnie kol. inż. mgr. Rudolf, jako Prezes obejmuje przewodnictwo zebrania.

Pozostałych członków Zarządu uchwalono powołać w poprzednim składzie z tym, iż kol. inż. St. Wojnarowicz wszedł do Zarządu na miejsce kol. inż. Liebfelda, który z kolei zajął miejsce w Sądzie Koleżeńskim, opróżnione w związku z wyborem kol. inż. mgra Z. Rudolfa na Prezesa Zrzeszenia.

Na przewodniczących Oddziałów Zrzeszenia wybrano:

1. Oddział Warszawski — kol. inż. E. Bartlet (ponownie),
2. Oddział Poznański — kol. inż. A. Dziurzyński (ponownie),
3. Oddział Pomorski — kol. inż. J. Wyżnikiewicz (ponownie),
4. Oddział Dolnośląski — kol. inż. H. Olaszewski (ponownie),
5. Oddział Dolnośląski — kol. inż. J. Kłosiński,
6. Oddział Krakowski — kol. inż. T. Orzełski (ponownie).

Następnie kol. inż. H. Janczewski odczytał wniosek szeregu członków Zrzeszenia m. Łodzi o powołanie nowego Oddziału z siedzibą w Łodzi.

Wniosek przyjęto, powołując na przewodniczącego Oddziału Łódzkiego dyr. S. Kowalskiego jednogłośnie.

Przewodniczącymi Sekcji Fachowych Zrzeszenia zostali:

1. Sekcji Wodoc.-Kanal, — kol. inż. Z. Stefańczyk,
2. Sekcji Techn. Sanit., — kol. inż. J. Just.
3. Sekcji Gazu Sztucznego — kol. inż. Filipowski,
4. Sekcji Koksown., — kol. inż. Drzewiecki,
5. Sekcji Gazu Ziarnego — kol. inż. Psarski,
6. Sekcji Przemysłowej — kol. inż. Br. Rudziński.

Ad 15.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano:

1. Przewodniczący — inż. Wacław Tomaszewski — Włochy k/W-wy, Szopena 15.
2. Członek Kom. Rewiz., — inż. Foltąński Gustaw — Warszawa, Niegolewskiego 10.
3. Członek Kom. Rew., — inż. Maszczyński Edward — Katowice, Złota 27.
4. Członek Kom. Rew., — inż. Pawłowski Bolesław — Warszawa, Niemcewicz 5a.
5. Członek Kom. Rew., — inż. Tokarski Jerzy — Kraków, Łosiecka 2.
6. Członek Kom. Rew., — Zieliński Karol — Gdańsk, Wrzeszcz, Dr. Pniewskiego 5.

Ad 17 i 18.

Referował kol. prof. I. Piotrowski wyjaśniając, iż Stały Komitet Łącznikowy składa się z 12 członków, w tym 8 stałych i 4 niestałych, wybieranych z członków Oddziału, na terenie którego przyszedł Zjazd jest projektowany.

Kol. Różański proponuje m. Sopot, jako miejsce XXV Zjazdu Zrzeszenia.

Kol. Wyżnikiewicz oświadcza, iż ma upoważnienie Prezydenta m. Sopot zaproszenia Zrzeszenia do tego miasta na XXV Zjazd.

W związku z powyższym kol. inż. Wyżnikiewicz proponuje, by wybór 4 członków łącznikowych pozostawić Zarządowi Głównemu, na skutek trudności ustalenia ich obecnie.

Na miejsce kol. inż. mgr. Z. Rudolfa, jako 8-go członka Komitetu Stałego Zjazdowego, kol. inż. Wyżnikiewicz proponuje kol. inż. Kielkiewicza z Bydgoszczy.

Wnasek przyjęto.

Kol. prof. I. Piotrowski prosi, aby ustalenie nazwisk 4 członków niestałych Komitetu Łącznikowego nastąpiło nie później, jak w terminie do września b. r.

W dyskusji nad wyborem delegatów do

NOT zabierali głos kol. kol. inż. Fr. Cieciora, prof. I. Piotrowski, inż. W. Petrozolin, F. Różański oraz inż. H. Janczewski, w wyniku której postanowiono dokonać wyboru delegatów na obecnym zebraniu.

Zgłoszono następujących kandydatów na delegatów do NOT kol. kol.: 1) inż. J. Kozłowski, 2) inż. J. Wyżnikiewicz, 3) inż. Br. Rudziński, 4) inż. W. Dzisiewski, 5) Prof. I. Piotrowski, 6) inż. H. Janczewski, 7) dyr. St. Kowalski, 8) inż. E. Bartlet, 9) inż. St. Wojnarowicz,

W głosowaniu otrzymali głosów:

1. kol. prof. I. Piotrowski	— 110
2. kol. inż. J. Wyżnikiewicz	— 107
3. kol. inż. J. Kozłowski	— 93
4. kol. inż. St. Wojnarowicz	— 84
5. kol. inż. H. Janczewski	— 79
6. kol. dyr. St. Kowalski	— 31
7. kol. inż. W. Dzisiewski	— 15
8. kol. inż. E. Bartlet	— 14
9. kol. inż. Br. Rudziński	— 13

Delegatami wybrano zatem: kol. kol. 1) Prof. I. Piotrowskiego, 2) kol. inż. J. Wyżnikiewicza, 3) kol. inż. J. Kozłowskiego oraz 4) kol. inż. St. Wojnarowicza. Jako zastępcy weszli kol. kol. podani w p-tach od 5 do 9.

Ad 19.

Po krótkiej przerwie kol. inż. H. Janczewski referował wnioski i dezyderaty zgłoszone w przepisany terminie i rozpatrzone przez Komisję Wniosków.

Wnioski i dezyderaty zamieszczone są w sprawozdaniu XXIV Zjazdu.

Ad 20.

Kol. Przewodniczący podziękował gościom zagranicznym, referentom, gospodarzom, Komitetowi Organizacyjnemu i wreszcie wszystkim przybyłym na Zjazd członkom Zrzeszenia, oświadczając, że Zjazd był jednym z ciekawszych i dał duże korzyści fachowe.

Na tym obrady Walnego Zgromadzenia zostały zamknięte.

Przewodniczący Walnego Zgromadzenia:

- (—) inż. St. Wojnarowicz
- (—) inż. J. Wyżnikiewicz
- (—) inż. mgr. Z. Rudolf

Sekretarze:

- (—) inż. W. Nowicki
- (—) inż. R. Stępniewski

Wiadomości bieżące

I Walny Zjazd Delegatów NOT

W dniach 12 i 13 grudnia 1947 r. odbył się w Warszawie I Walny Zjazd Delegatów NOT, połączony z uroczystym otwarciem Domu Technika przy ul. Czackiego 5/5.

Uroczystość otwarcia Domu Technika zainaugurowana została przez Komisarza Odbudowy m. st. Warszawy inż. R. Piotrowskiego, który przekazał odbudowany gmach Ministrowi Odbudowy prof. M. Kaczorowskiemu. Prezes NOT wicemin. inż. B. Rumiński w serdecznych słowach podziękował tym wszystkim, którzy przyczynili się do odbudowy centralnej siedziby polskiego świata technicznego.

Zjazd zagał dyr. inż. I. Brach, który na przewodniczącego Zjazdu zaprosił dyr. inż. K. Straszewskiego, co zebrani przyjęli przez aklamację.

Z kolei przemówienia powitalne wygłosili: w imieniu Rządu wiceminister Balicki, w imieniu świata nauki J. M. Rektor prof. dr. inż. E. Warchałowski oraz przedstawiciele inżynierów i techników czechosłowackich.

Programowy referat p. t. „NOT w obliczu nowych zadań” wygłosił prezes wicemin. inż. B. Rumiński, po czym Sekretarz Generalny inż. F. Cieciora złożył zebranym „Sprawozdanie organizacyjne”. Po referatach odbyła się ożywiona dyskusja.

Pierwszy dzień obrad zakończony został wspólną wieczerzą.

W drugim dniu Zjazdu uchwalono regulamin obrad, przyjęto sprawozdanie finansowe, sprawozdanie Komisji Rewizyjnej oraz uchwalono statut NOT oraz statut ramowy dla stowarzyszeń.

Na prezesa NOT zebrani przez aklamację powołali wiceministra inż. B. Rumińskiego. Dokonano również wyboru Rady Głównej NOT, składającej się z 36 członków oraz Komisji Rewizyjnej.

Z Polskiego Zrzeszenia Gaz. Wod. i Techn. Sanit. do Rady Głównej weszli kol. prof. I. Piotrowski oraz na zastępcę kol. inż. J. Wyżnikiewicz; do Komisji Rewizyjnej — kol. inż. S. Wojnarowicz. Nadto, do Rady Głównej z urzędu wchodzi kol. prezes dyr. inż. mgr. Z. Rudolf.

Po zakończeniu Walnego Zjazdu — odbyło się zebranie konstytucyjne Rady Głównej i Głównej Komisji Rewizyjnej.

Polskie Zrzesz. Gaz. Wod. i Techn. Sanit. na I Walnym Zjeździe Delegatów NOT było reprezentowane przez następujących kol. kol.: inż. mgr. Z. Rudolfa, A. Taffa, prof. I. Piotrowskiego, inż. E. Filipowskiego, dyr. inż. S. Wojnarowicza, dyr. inż. J. Wyżnikiewicza, dyr. inż. J. Kozłowskiego, inż. H. Janczewskiego, dyr. inż. E. Bartleta, dyr. S. Kowalskiego i inż. W. Dzisiewskiego.

H. J.

Czytelnia i Wypożyczalnia «British Council»

British Council posiada w Warszawie (Aleja I-ej Armii Nr. 11), bezpłatną czytelnię i wypożyczalnię książek, zawierającą przeszło 5000 tomów, zarówno dzieł naukowych jak i nie naukowych, które można wypożyczać bez żadnej opłaty. Dział książek naukowych zawiera dzieła z dziedziny: 1) medycyny, 2) inżynierii i techniki, 3) rolnictwa, 4) czystej nauki. — Katalogi i formularze członkowskie otrzymać można na miejscu w Bibliotece. Książki można również wypożyczać przez pocztę.

Z życia Organizacji

Z Prezydium Zarządu Głównego PZGW i TS.

Protokół z posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego PZGW i TS odbytego w dniu 20 sierpnia 1947 r. w lokalu Zrzeszenia w Warszawie przy ul. Koszykowej 81.

Obecni kol. kol.: Z. Rudolf, I. Piotrowski, H. Janczewski, E. Bartlet, J. Just i A. Taff.

Przewodniczył: Prezes Z. Rudolf.

Protokolował: Sekretarz A. Taff.

Porządek obrad:

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania Prezydium.
2. Zużytkowanie subwencji Ministerstwa Odbudowy.
3. Sprawa zorganizowania Międzynarodowego Kongresu Techniki Sanitarnej na XXIV Zjeździe PZGW i TS. w Sopocie.
4. Sprawa zorganizowania kursów doszkalających.
5. Realizacja uchwał XXIV Zjazdu PZGW i TS.
6. Sprawy personelu biurowego.
7. Przyjęcie nowych członków.
8. Skreślenie ustępujących członków i zalegających w opłacaniu składek.

9. Wyznaczenie terminu zebrania Zarządu Głównego Zrzeszenia.
10. Komunikaty Prezesa.
11. Wolne wnioski.

ad 1. 2 protokoły z zebrań Prezydium Zarządu Głównego z dn. 7.7 i 11.7.1947 r. odczytano i przyjęto.

ad 2. Kol. I. Piotrowski oświadczył, iż wpłynęło 300.000 zł. subsydium od Ministerstwa Odbudowy dla Zrzeszenia. Z kwoty tej postanowiono zużytkować 200.000.— zł. na następujące cele:

- a) 50.000.— zł. na zapoczątkowanie prac związanych z wydaniem kalendarza wodociągowo-kanalizacyjnego.
- b) 50.000.— zł. na wydanie skryptów dla kursów doszkalających z zakresu wodociągów, kanalizacji i gazownictwa. Przy czym skrypty te winny być przekazane Komisji Wydawniczej.
- c) 100.000.— zł. na zorganizowanie przez Oddziały PZGW i TS. inspekcji Zakładów Gaz. i Wod.-Kan. przeprowadzanych w terenie na zlecenie Zarządu Głównego Zrzeszenia. Do współpracy w tym zakresie postanowiono zaprosić kol. inż. J. Liebfelda, który przed wyznaczeniem inspekcji będzie się poro-

miewał z Wydziałami Odbudowy i Zdrowia przy Województwach.

Celem właściwego przeprowadzania inspekcji przez Oddziały postanowiono zorganizować na terenie działania każdego Oddziału Zrzeszenia po jednej wzorcowo-instrukcyjnej inspekcji.

d) pozostałe 100.000.— zł. subwencji postanowiono narazie zachować jako rezerwę.

W punkcie tym omówiono sprawę wydania pracy inż. Obidowicza, której jedyny egzemplarz opiniuje inż. W. Kobos z Gazowni Warszawskiej.

Postanowiono, iż Komisji Wydawnicza porozumie się z Ministerstwem Przemysłu i Handlu, z NOT. oraz inż. E. Filipowskim w sprawie nadruku na tej pracy, który winien mieć następujące brzmienie: „Wydało Polskie Zrzeszenie Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych przy zasiłku Ministerstwa Przemysłu i Handlu”.

Ponieważ wydanie tej pracy ma być finansowane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, przeto sprawa warunków materialnych i zysków dla Zrzeszenia i autora winna być uprzednio omówiona przez inż. J. Liebfelda przewodniczącego Komisji Wydawniczej.

W sprawie przeprowadzania prac badawczych sprzętu gazowniczego, postanowiono zwrócić się do Sekcji Gazu Sztucznego z zaleceniem porozumienia się z Gazownią Miejską w Warszawie odnośnie utworzenia komórki badawczej w tym zakresie dla całej Polski i postawienia w tej sprawie wniosków.

ad 3. Referuje kol. Prezes Z. Rudolf po czym odczytano i zaaprobowano treść listu w tej sprawie do Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Odpisy listu postanowiono wysłać do Ministerstwa Odbudowy, Ministerstwa Zdrowia oraz do NOT. w sprawie poparcia w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Po upływie tygodnia od wysłania listu postanowiono złożyć wizytę w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

ad 4. Postanowiono zwrócić się do wszystkich Oddziałów Zrzeszenia z zaleceniem aby w tym roku zorganizowały kursy dokształcające w zakresie gazownictwa, wodociągarnictwa i techniki sanitarnej w porozumieniu z Komisją Programową PZGW i TS.

Celem uzyskania poparcia finansowego dla tego zamierzenia postanowiono zwrócić się do Ministerstwa Zdrowia.

ad 5. Treść uchwał XIXIV Zjazdu we Wrocławiu łącznie z krótkimi pismami postanowiono wysłać do odpowiednich Resortów.

Wykonanie powyższego powierzono kol. H. Janczewskiemu łącznie z kol. Prezesem Z. Rudolfem.

ad 6. Wobec odejścia od 1.VIII. br. dotychczasowego buchaltera Zrzeszenia, Prezydium postanawia zaangażować jak najszybciej nowego buchaltera do wykonania prac zale-

głych i prowadzenia bieżącej księgowości. Sprawę zaangażowania nowego buchaltera powierzono kol. dyr. I. Piotrowskiemu. Ponadto postanowiono ogłosić w prasie codziennej konkurs na objęcie stanowiska kierownika biura Zrzeszenia.

ad 7. Przyjęto 14 nowych członków do PZGW i TS.

Oddział Warszawski:

1. kol. Andrejew Borys — V-dyr. Zakł. Wod. - Kan. i Gaz. w Radomiu, zam. Radom, Szwerlikowska 10—4.
2. kol. Bartyś Michał inż. — prowadzi roboty wodociągowe - kanalizacyjne, zam. W-wa, Filtrowa 69—34c.
3. kol. Cichawa Władysław — technik, Gazownia w Radomiu, zam. Radom, 1-go Maja 78—6.
4. kol. Dworczak Augustyn — kier. ruchu Gazowni w Radomiu, zam. Radom, Gazowa 13.
5. kol. Galas Zygmunt — technik, kier. sieci wod. - kan. w Wod. - Kan. i Gaz. w Radomiu, zam. Radom 1-go maja 76—12.
6. kol. Hoffman Zygmunt — technik kalkulator w W.D.O., zam. Konstancin k/W-wy, Sienkiewicza 13.
7. kol. Kapaon Józef inż. — kier. robót sanitarnych z ramienia W.D.O., zam. W-wa, Mokotowska 5—4.
8. kol. Kądziała Eugeniusz — kier. robót, Dyr. Kursów Szkolenia Zawodowego, zam. W-wa, Pl. Kazimierza 7—12.
9. kol. Krukowski Tadeusz — kalkulator sanitarny w W.D.O., zam. W-wa, Paryska 39—3.
10. kol. Maj Piotr — technik, kier. techn. Spółdz. Pracy „Radiator” w W-wie, zam. W-wa, Krakusa 15a—3.
11. kol. Włodyga Stanisław — technik, kier. robót sanitarnych z ramienia W.D.O., zam. Skolimów k/W-wy, bud. stacyjny W.K.D.

Oddział Dolnośląski:

12. kol. Tomczak Ryszard — technik, kier. podokręgu w Boguszowie „Dalgaz” w Wałbrzychu, zam. Boguszków, Żymierskiego 2—4.

Oddział Poznański:

13. kol. Smoleński Bolesław — kier. przedsiębiorstwa studn. F-ma K. Smoleński, zam. Śrem, Łazienkowa 2

Oddział Krakowski:

14. kol. Ziomba Antoni inż. — insp. budowy, kier. Oddz. budowl. f-my „Ignis” w Krakowie, zam. Kraków, Dietla 60 — 10.

Jedno zgłoszenie pochodzące od Obywatela obcego państwa przekazano do NOT w myśl nowego statutu.

ad 8. Skreślono z listy członków na własne życzenie 3 osoby:

Oddział Warszawski:

1. Löwy Krystyna — asyst. laboratorium — zam. W-wa, Koszykowa 81—4.

Wszystkim naszym Czytelnikom i Przyjaciółom

jak najserdeczniejsze życzenia
z okazji **NO W E G O R O K U 1948**

s k ł a d a

Redakcja i Administracja
«Gazu, Wody i Techniki Sanitarnej»

2. Lisiecki Juliusz dr. — zam. Miedzeszyn k/W-wy, Sosnowa 5.

Oddział Górnośląski:

3. Bujwidowa Janina inż. — Zam. Strzelin, Państw. Fabr. Konserw.

ad 9. Termin posiedzenia Zarządu Głównego PZGW i TS. wyznaczono na dzień 15.9.47 r. o godz. 10-ej w lokalu Zrzeszenia w W-wie, Koszykowa 81.

ad 10. a) Kol. I. Piotrowski odczytał pismo Redakcji *Paliva a Woda* z propozycją wymiany czasopism i wzajemnego zamieszczania krótkich wzmianek i sprawozdań w obu organach fachowych.

Propozycję przyjęto.

b) W związku z zamierzoną wycieczką do Czechosłowacji celem zaznajomienia się z wodociągami wiejskimi i grupowymi, postanowiono wystąpić dodatkowo o paszport dla kol. H. Janczewskiego.

Ostateczny skład osobowy wycieczki przedstawiać się będzie następn.: kol. kol. Z. Rudolf i J. Liebfeld z ramienia Ministerstwa Odbudowy,

Kol. kol. I. Piotrowski i H. Janczewski z ramienia PZGW i TS.

Kol. St. Wojnarowicz z ramienia Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy.

c) Sprawę zniżek kolejowych dla pracowników samorządowych, o które zapytywali koledzy z Piotrkowa, przekazano do wyjaśnienia kol. H. Janczewskiemu.

d) Uchwalono wydrukować w czasopiśmie „Gaz, Woda i Technika Sanitarna” artykuł w sprawie jednolitego planu kont.

e) W odpowiedzi na list Oddziału Warszawskiego w sprawie delegowania 25 członków Oddziału na wycieczkę do Rosji postanowiono odpowiedzieć Zarządowi Oddziału, iż sprawa jest nie aktualna z uwagi na ściśle ograniczoną liczbę osób, które mają wziąć udział w tej wycieczce, co zostało wyjaśnione na konferencji w N.O.I.

Postanowiono wszcząć starania celem uzyskania miejsca dla kol. inż. E. Bartłeta.

g) Odczytano i zaakceptowano treść odezwy Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych do ogółu inżynierów i techników zatrudnionych w gazownictwie, wodociągarstwie i technice sanitarnej o potrzebie należenia do PZGW i TS.

Odezwę tą postanowiono ogłosić w „Gaz, Woda i Technika Sanitarna” oraz wydrukować 2 tysiące egzemplarzy w formie ulotki celem rozesłania do Oddziałów Zrzeszenia, różnych instytucji i organizacji.

h) Sprawę rejestracji nowego statutu PZGW i TS. przekazano NOI.

i) Kol. Prezes Z. Rudolf proponuje powołać Sekcję Higieny i Bezpieczeństwa Pracy, oraz zaprosić inż. Rzęckiego do zorganizowania tej Sekcji przy PZGW i TS. Uchwałę wiążącą w tej sprawie powzięć Zarząd Główny na posiedzeniu w dniu 15.9.47 r.

Ponadto postanowiono zawiadomić o tym zamiarze Państwowy Zakład Higieny w Warszawie.

j) Postanowiono prosić kol. kol. St. Wojnarowicza i E. Filipowskiego o opracowanie w formie referatu, wniosków z dziedziny gazownictwa, wodociągarstwa techniki sanitarnej zgłoszonych na Ogólnopolskim Kongresie Techn. w Katowicach w grudniu 1946 r.

k) W sprawie propagandy odbudowy Warszawy poruszanej w piśmie NOT postanowiono wydać odezwę do członków PZGW i TS, oraz polecić Oddziałom Zrzeszenia zorganizowanie zebrań propagandowych w tej sprawie. Ponadto uchwalono jednorazowo opodatkować każdego członka Zrzeszenia kwotą 100,— zł na odbudowę Warszawy i zalecić inkaso tej daniny Oddziałom z terminem do dn. 31.XII.1947 r.

l) W odpowiedzi na pismo NOI w sprawie tematu na Światową Konferencję Techniczną uchwalono zaproponować od Zrzeszenia temat: „Wpływ rozwoju zakładów użyteczności publicznej na zdrowie człowieka”.

ad. 11.

1. Uchwalono wyasygnować Oddziałowi Łódzkiemu Zrzeszenia 5.000.— zł na wydatki bieżące, oraz na koszty druków i formularzy.

2. Postanowiono wydrukować kartotekę kontroli opłacania składek dla całego Zrzeszenia obejmującą okres 4 lat.

3. Postanowiono zwrócić się do Biura Studiów Wod.-Kan. o nadsyłanie sprawozdań z działalności na każde zebranie Zarządu Głównego Zrzeszenia.

4. Wniosek w sprawie wykonania Monografii postanowiono rozpatrzyć na zebraniu Zarządu Głównego w dniu 15.9.47 r.

5. Na wniosek kol. Prezesa Z. Rudolfa, postanowiono w dniu 19.9. rb. na posiedzeniu Zarządu Głównego Zrzeszenia rozpatrzyć sprawę ustalenia wytycznych odnośnie kwalifikacji, jakich winno się wymagać od kierowników przedsiębiorstw użyteczności publicznej.

6. Uchwalono delegować kol. kol. H. Janczewskiego i A. Taffa na konferencję zwołaną przez NOI w dniu 26.8. br. w sprawie projektu ustawy o tytule inżyniera.

Do projektu tego nadesłanego przez NOI do PZGW i TS, kol. Prezes Z. Rudolf proponuje 4 poprawki, które zaaprobowano i zalecono zgłosić wyżej wymienionym kolegom na mającej odbyć się konferencji.

Na tym posiedzenie zakończone.

Sekretarz

(—) A. Taff

Prezes

(—) inż. mgr. Z. Rudolf

Z Oddziału Górnośląskiego

Protokół z posiedzenia Zarządu Oddziału Górnośląskiego Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych w dniu 14 października 1947 r. w lokalu Zjednoczenia Energetycznego Zagłębia Węglowego przy ul. Stawowej Nr. 13 w Katowicach.

Obecni: inż. A. Czaplicki,
inż. W. Herniczek,
inż. J. Kłosiński,
inż. J. Kozłowski,
Dyr. Łęgosz I.
Dyr. A. Trzmiel.

Zagaił posiedzenie W-Przewodniczący Oddziału kol. inż. J. Kozłowski.

Porządek dzienny:

1. Wybór przewodniczącego zebrania.
2. Odczytanie protokołu z ostatniego zebrania.
3. Przekazanie władzy nowemu Zarządowi.
4. Sprawy organizacyjne i program prac na 1947/48.
5. Sprawa ogólnego zebrania Członków Oddziału.
6. Wolne wnioski.

ad 1) Przewodniczący Oddziału kol. J. Kłosiński prosi

kol. Kozłowski o przewodniczenie na posiedzeniu w dniu dzisiejszym oraz o prowadzenie agend Oddziału do połowy listopada b. r., a to z powodu nawału prac zawodowych. Obecni przyjęli powyższe do wiadomości. Przewodniczył kol. J. Kozłowski.

ad 2) Odczytano i przyjęto do wiadomości protokół zebrania z czerwca 1947.

ad 3) Wobec oświadczenia kol. Kłosińskiego w punkcie 1, pkt. 3 stał się nieaktualny.

ad 4) Kol. Kozłowski podał program prac Oddziału na rok 1947/48, które winny pójść w następujących kierunkach:

1. szkolenie personelu gazowni, zakładów wodociągowych i innych zakładów użyteczności publicznej,

2. współpracy z Zarządem Głównym w celu zebrania statystyk, opisów itp. zakładów użyteczności publicznej, dla przyjsia z pomocą w opracowaniu zbioru monografii zakładów,

3. częste organizowanie (raz na 6 tygodni) ogólnych zebrania Oddziału, z tym, by każde zebranie odbywało się w innym mieście,

4. organizowanie wycieczek do miast w celu zapoznania się ze stanem urządzeń miejskich i przemysłowych.

W dyskusji kol. Kłosiński uważa, że należy utworzyć dwa oddzielne lub trzy ośrodki szkolenia: dla gazowników we Wrocławiu przy Gazowni Miejskiej i w Bydgoszczy przy Szkole przemysłowej oraz — dla wodociągowców — w Warszawie.

Ośrodek we Wrocławiu byłby prowadzony przez Oddział Górnośląski Zrzeszenia G. W. i T. S.

Kol. Kłosiński prowadzi prace nad uruchomieniem wstępnego kursu dla gazmistrzów przy Gazowni Miejskiej we Wrocławiu, jako najnowocześniejszej w Polsce.

Kol. Kozłowski proponuje omówienie prac nad monografią Zakładów przenieść na Zebranie Ogólne. W sprawie zebrania ogólnych oraz wycieczek zabierali głos kol. kol. Trzmiel, Łęgosz i Herniczek.

ad 5) Omówiono z kol. inż. Różańskim z Bielska ewent. zorganizowanie w połowie listopada b. r. zebrania ogólnego w Bielsku z programem:

a) zebranie ogólne z referatem o przedsiębiorstwach miejskich,

b) wycieczki do zakładów: gazowni przy ul. Kazimierza Wielkiego, wodociągów (rozbudowa filtrów pospiesznych) w Wapienicy oraz do Fabryki Śrub i Nitów „Bispol” w Bielsku. Wycieczki odbyłyby się w niedzielę lub poniedziałek (16 lub 17.11).

ad 6) a) Postanowiono zapłacić p. O. Karbowskiej zł. 2.000.— za prowadzenie sekretariatu Oddziału od czerwca 1946 r. do października 1947.

b) postanowiono zwrócić się z prośbą do członków Zarządu, by wszczęli akcję werbunkową do Zrzeszenia: kol. Łęgosz — wśród gazowników, kol. kol. Kozłowski i Trzmiel — wśród wodociągowców i pracowników uzdrowisk; kol. Czaplicki w Z.O.M. i innych zakładach sanitarnych.

c) postanowiono na zebranie w Bielsku zaprosić Oddział Krakowski Zrzeszenia G. W. i T. S.

d) przyjęto do wiadomości, że członkowie Zarządu Oddziału kol. kol. Czaplicki i Kozłowski są wykładowcami z dziedziny wodociągów, kanalizacji i techniki sanitarnej na kursie na uprawnienia budowlane dla inżynierów i techni-

ków. Kurs ten zorganizowany jest przez bratni Oddział Związku Inżynierów Budowlanych.

e) przyjęto do wiadomości, że kol. Czaplicki brał czynny udział w Zjeździe Dyrektorów Z.O.M.-ów w Poznaniu.

f) postanowiono ożywić działalność życia towarzyskiego wśród członków Oddziału w Katowicach,

g) najbliższe zebranie Zarządu odbędzie się w końcu października b. r.

Katowice, dnia 14.10.1947.

Przewodniczący

(—) inż. Jan Kozłowski

Z Oddziału Warszawskiego

Protokół z zebrania Zarządu Oddziału Warszawskiego Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych odbytego w dniu 6 sierpnia 1947 r.

Obecni kol. kol.: Przewodniczący inż. E. Bartlet, V-przewodniczący inż. E. Mossakowski i inż. R. Stępniewski, sekretarz inż. A. Kołakowski, członkowie Zarządu inż. Wł. Borysiewicz i inż. J. Wasilewski.

O godzinie 14.35 zebranie otworzył kol. Przewodniczący proponując następujący porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania.
3. Ustalenie treści i terminów odczytów na okres do 1.XI.47 r.
4. Sprawy bieżące.
5. Wolne wnioski.

ad 1. Zebranie zagał kol. Przewodniczący.

ad 2. Odczytany protokół z poprzedniego zebrania przyjęto bez zmian. Kol. Przewodniczący zwraca uwagę, aby w związku z organizowanym kursem nawiązać kontakt z Departamentem Kadr, Wydział Szkolny na ul. Pankiewicza 3, tam będzie można uzyskać pewne informacje odnośnie kursu.

ad 3. Ze względu na okres urlopowy nie można było jeszcze przygotować listy prelegentów. Wobec tego, że chodzi o 2 odczyty po dwu prelegentów kol. Stępniewski proponuje, aby w ciągu 14 dni zebrać nazwiska i tematy odczytów.

ad 4. Kol. Stępniewski proponuje, że czas już, aby wydzielić Oddział Łódzki z Oddziału Warszawskiego. W związku z tym wyślemy do kol. Filipowskiego Naczelnika Wydziału Gazowniczego, Centralnego Zarządu Energetyki pismo z prośbą o podanie granic Oddziału Łódzkiego, aby można było przekazać członków.

Należy skomunikować się z Zarządem Głównym, który powinien podać termin wykazu Zjazdu Delegatów, abyśmy na naszym terenie mogli w porę zwołać zebranie członków dla wyboru delegatów.

Sprawa lokalu jeszcze nie została załatwiona i kol. Stępniewski ma w dalszym ciągu komunikować się z NOT. w tej sprawie.

Sprawa wycieczki: Kol. Borysiewicz informuje, że w NOT. już jest 60 osób kandydatów na wycieczkę do ZSRR. My również zgłosimy taką listę do NOT. jeszcze w ciągu tygodnia. Lista będzie obejmować ca 30 osób z Wodociągów, Gazowni, BOS. i WDO.

Należy równocześnie zbierać informacje o możliwościach wycieczek do Czechosłowacji.

ad 5. Kol. Stępniewski proponuje zwrócić się do Zarządu Głównego o wprowadzenie legitymacji członkowskiej,

która obecnie po wprowadzeniu znaczka Zrzeszenia jest konieczna.

(Na tym zebranie zakończono o godz. 15.50.)

Sekretarz: Przewodniczący:
(-) inż. A. Kolakowski (-) inż. E. Bartlet.

Zjazd Członków Oddziału Poznańskiego

P. Z. G. W. i T. S.

Protokół ze Zjazdu Członków Oddziału Poznańskiego Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych w dniach 25 i 26.X.1947 r. w Poznaniu.

W pierwszym dniu zjazdu odbyło się Ogólne Zebranie Członków Oddziału Poznańskiego PZGW i TS. w świetlicy Zakładów Siły, Światła i Wody, Grobla 15 od godz. 9-tej do 11.30 oraz od 14-tej do 16.30.

Przewodniczył inż. A. Dziurzyński, protokółował dr. J. Rynarzewski.

Zjazd był bardzo licznie obsesany, brało w nim bowiem udział 84 członków i gości.

(Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie i zatwierdzenie protokołu z ostatniego zebrania.
3. mgr. Fl. Pluciński: „Usuwanie naftalenu z gazu”.
4. inż. K. Osiński: „Nowe przepisy legalizacyjne wodomierzy”.
5. inż. St. Bilewski: „Kwestia oszczędnościowej gospodarki w gazowniach”.
6. Przerwa obiadowa od 11.30 do 14-tej.
7. mgr. Flatau: „Kwestia kredytów inwestycyjnych”.
8. dr. J. Rynarzewski: „Problemy jakości wody wodociągowej”.
9. Komunikaty Zarządu.
10. Wolne głosy.
11. mgr. St. Kołaczkowski: „Demonstracja chloratorów amerykańskich”.
12. Zamknięcie Ogólnego Zebrania.

Ad 1. O godzinie 9-tej zagał zebranie Przewodniczący Oddziału inż. A. Dziurzyński witając gości i członków oraz wyjaśniając cel regionalnych zebrań ogólnych, mających za zadanie wymianę poczynionych doświadczeń oraz utrzymanie stałej łączności pomiędzy wszystkimi członkami Zrzeszenia. Następnie Przewodniczący udzielił głosu Naozelnemu Dyrektorowi Zakładów Siły, Światła i Wody w Poznaniu mgr. Schmidtowi. Dyr. Schmidt powitał zjazd w imieniu Zakładów Poznańskich. Stwierdziwszy, że do niedawna gazownictwo traktowane było pod względem kredytów na odbudowę po macoszu, dał wyraz nadziei, że po ostatnio dokonanym przeorganizowaniu i przejściu gazowni pod opiekę i kontrolę Ministerstwa Przemysłu, realnie ujęty plan inwestycyjny pozwoli podnieść stan techniczny zakładów. Poza tym potrzebna jest rozsądna taryfikacja, odpowiednia propaganda i nowe ulepszenia.

Ad 2. Odczytanie i zatwierdzenie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania przesunięto na następne Walne Zebranie.

Ad 3. Dyr. mgr. Fl. Pluciński przedstawiając w krótkich słowach historię usuwania naftalenu z gazu, poczynając od użycia kwasu pikrynowego, później smoły, następnie produktów destylacji smoły, toluolu, ksylołu, wreszcie denoksolu, tetraliny i innych, podał właściwości jakim odznaczać się powinien każdy rozpuszczalnik używany do usuwania

naftalenu oraz warunki najkorzystniejsze dla procesu oczyszczania gazu.

W dyskusji kol. Schwanke podał do wiadomości, że wedle doświadczeń przeprowadzonych w Gazowni Poznańskiej także i benzol ciężki nadaje się do usuwania naftalenu.

Ad 4. Inż. K. Osiński przedstawił projekt nowych przepisów legalizacyjnych wodomierzy, mających obowiązywać od 1.VIII.1948, porównał je z dotychczasowymi, podkreślił ich wady i zalety.

Ad 5. Po krótkiej 5 minutowej przerwie inż. St. Bilewski w trzech krótkich referatach:

1. Zobrazował oszczędności w gospodarce cieplnej gazowni przez zużytkowanie ciepła gazów spalinowych do produkcji pary. Opisał przy tym warunki jakim odpowiadać winien podgrzewacz.

2. Przeprowadził analizę kosztów własnych produkcji, rozbijając je na elementy składowe.

3. Na schematach przedstawił, jakie są przyczyny niedomagań pieców retortowych i komorowych.

4. Przedstawił doświadczenia (Gazowni Poznańskiej) przy odbudowie zniszczonej w czasie działań wojennych w lutym 45 r. piecowni Kłoennego.

Ad 7. Mgr. Flatau z Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Poznańskiego zobrazowawszy w krótkich słowach dotychczasowy zakres kredytów inwestycyjnych dla gazowni Okręgu Poznańskiego, podał do wiadomości wysokość tych kredytów na rok 1948, wynoszących:

w dziale nowych inwestycji 51,2 miliony zł. w tym Gaz. Pozn. 19,2 milj. zł.),

w dziale kapitałnych remontów 10,0 milionów zł. (w tym Gaz. Pozn. 6,0 milj. zł.),

oraz procentowy udział w kredytach z kategorii odbudowy Ziem Odzyskanych i dawnych.

Na zapytanie kol. Otomańskiego z Krotoszyńna wyjaśnił mgr. Flatau, iż kredyt inwestycyjny jest to kredyt średnio-terminowy oprocentowany, iż kontrolę celowości wydatkowania wykonuje Zjednoczenie Energetyczne i Bank wedle ustalonego wzoru, natomiast wybór oferenta będzie z reguły należał do Zarządu Miejskiego. Nowoutworzone Wydziały Zapotrzebowania przy Zjednoczeniach Energetycznych pozwalają mieć nadzieję, że wkrótce nastąpi poprawa w dziedzinie zaopatrywania gazowni w materiały. Wskazał na konieczność składania regularnie wniosków na zaopatrzenie, którą to sprawę gazownie prawdopodobnie ze względu na dotychczasową bezskuteczność ostatnio zaniedbały, oraz zwrócił uwagę, iż sprawa przydziału np. węgla, a sprawa jego kupna to dwie odrębne rzeczy. Trzeba by gazownie na czas przekazywały gotówkę w wysokości zgłoszonego zapotrzebowania do CZPW. Inż. Paździoch z Wolsztyna podkreślił, niewiadome wysokości przydziału węgla i jego gatunku uniemożliwiają racjonalne planowanie. Mgr. Flatau przypomniał zebranym rozporządzenie z marca 46 r. nakazujące, by gazownie miały zapas dwumiesięczny na składzie.

Kol. Tomaszewski z Świebodzina przedstawił rujnąjącą dla gospodarki wodociągów skutki obecnej taryfy elektrycznej. Stosowanie opłat stałych do motorów stojących w rezerwie, których ze względu na dobro publiczne plombować nie można, z drugiej strony zakaz podwyższania opłat za wodę uniemożliwia w ogóle wszelką gospodarkę. Kol. Tomaszewskiego poparł kol. Pająk z Trzcianki, który ponadto stwierdził, że Zjednoczenie Energetyczne stosuje do różnych wodociągów różne taryfy. Skarżył się także na częste skoki

w wołażu. Kol. Paździoch z Wolsztyna podkreśliwszy deficytową gospodarkę Zjednoczenia Energetycznego, widział furtkę wyjścia w dwuczłonowości taryfy elektrycznej.

Kol. Prudel z Gorzowa uważa, że narzekania na Zjednoczenie Energetyczne zwłaszcza o ile chodzi o Ziemię Odzyskane jest słuszne. Wodociągi Gorzowskie wykazały 2 miliony deficytu. Kol. mgr. Zygmanski stwierdził, że wydatki na energię w budżecie nie powinny przekraczać 15%. tymczasem wynoszą one obecnie z reguły 50%, zwłaszcza tam gdzie wodociągi zmuszone są korzystać z energii elektrycznej. Wodociągi opłacają te rzeczy stanem swoich urządzeń. Jako skutek mamy epidemie w rodzaju ostatniej w Swarzędzu. Mgr. Flatau radził zwrócić się do Komisji Taryfowej Centr. Zjednoczenia Energetycznego oraz do Ministerstwa Ziemi Odzyskanych. W rezultacie zebrani przyjęli jednogłośnie wniosek do Zarządu Głównego PZGW. i TS., zredagowany przez kol. kol. inż. Prudla, Tomaszewskiego, Pajaka, inż. Paździocha i Maćkowiaka.

Wniosek:

Zebrani na rocznym zjeździe członkowie PZGW. i TS. Oddziału Poznańskiego stwierdzają:

Zarządzenie Ministerstwa Administracji Publ. dotyczące zakazu podwyższania opłat za gaz i wodę uniemożliwia prowadzenie racjonalnej gospodarki w tychże przedsiębiorstwach i zmusza samorządy, w szczególności na Ziemiach Odzyskanych, do zaniechania wszelkich inwestycji i prac remontowych, co w konsekwencji może zaważyć na jakości wody.

Szczególnym obciążeniem dla wodociągów jest ostatnio obowiązująca taryfa za energię elektryczną, a mianowicie stała opłata od mocy zainstalowanej. Z uwagi na to, że wodociągi są w całym tego słowa znaczeniu zakładami Użyteczności Publicznej i nie pracują na zysk, oraz z uwagi na to, że stan wodociągów jest w następstwie działań wojennych opłakany i zagraża zdrowiu ludności, Zjazd uważa, że wodociągi powinny być jaknajbardziej uprzywilejowane.

Poznań dnia 25.X.1947 r.

Ad 8. Dr. J. Rynarzewski poddawszy analizie liczby zużycia wody wodociągowej na poszczególne cele, stwierdził, że przeważnie jakość wody nie odpowiada większości celów, jakim służy. Brak dostatecznej ilości wody gruntowej dla zaspokojenia potrzeb wielkich skupisk ludności, zmusił także i konserwatywną Europę do pójścia w ślady Ameryki i do przekształcenia powoli wodociągów w fabryki chemiczne. Na zakończenie podał prelegent perspektywę przewidywaną powstałego stąd „kryzysu” wodociągarstwa wielkich miast na tle nowych postępów chemii.

Ad 9. Sekretarz podał do wiadomości, że Oddział Poznański liczy 22 członków wspierających, 1 członka honorowego, 77 członków zwyczajnych, 1 członka nadzwyczajnego. Uwzględniając 17 nowych wniosków, które wpłynęły na zjeździe, ilość członków zwyczajnych Oddziału wzrosła o przeszło 100% od 1.1.1947 r. Zwrócił się z apelem do zebranych o jednanie dalszych członków.

Ad 11. Mgr. St. Kołaczkowski opisał w krótkich słowach 2 typy chloratorów amerykańskich, jakie z przydziału Ministerstwa Zdrowia otrzymało 12 wodociągów wojew. pozn. Następnie zademonstrował ich działanie oraz podał sposoby włączenia ich do ruchu wodociągów.

Ad 12. O godzinie 16.30 Przewodniczący inż. A. Dziurzyński zamknął Ogólne Zebranie dziękując za liczny udział oraz apelując do członków o żywszy udział w pracach Zrzeszenia a zwłaszcza o udzielanie chętnych odpowiedzi na ankiety.

Niedziela, dnia 26 października 1947 r.

Na miejscu zbiórki Grobla 10 zebrało się o godzinie 9.30 około 60 członków Oddziału Pozn. PZGW. i TS. Po zwiedzeniu budowy nowego zbiornika gazowego o pojemności 30.000 m³, którego szczegóły objaśnił inż. St. Bilewski, zebrani udali się samochodami na miejsce budowy Nowej Oczyszczalni Ścieków w Poznaniu przy Alejach Serbskich. Po krótkim referacie na temat „Przebieg budowy Nowej Oczyszczalni Ścieków w Poznaniu”, ilustrowanym licznymi rysunkami oprowadzał wycieczkę oraz szczegółowych objaśnień udzielał inż. M. Serwacki. O godz. 12-tej nastąpił odjazd samochodami na ul. Traugutta, gdzie w tej chwili kładzie się na odcinku 1 km rurociąg 1000 mm, który w niedalekiej przyszłości umożliwi zasilenie całego miasta z jednej nowoczesnej stacji wodociągowej przy ul. Wiśnowej. Ciekawe szczegóły z historii budowy oraz sposoby zabezpieczenia miejsc wrażliwych (most, skrzyżowanie ulic itd.) podał w krótkim referacie pod tytułem: „Budowa magistrali wodociągowej w Poznaniu” mgr. inż. Fr. Zygmanski. Na zakończenie V-przewodniczący Oddziału inż. St. Bilewski podziękował jeszcze raz uczestnikom zjazdu za liczny udział. Inż. Paździoch z Wolsztyna w imieniu członków z prowincji dziękował organizatorom Zjazdu oraz podkreślił rolę Zakładów Poznańskich jako centrum, które zawsze i chętnie służy w potrzebie radą.

Przewodniczący Oddziału Poznańskiego
(—) inż. A. Dziurzyński

Sekretarz Oddziału Pozn.
(—) dr. J. Rynarzewski

I Zjazd Oddziału Łódzkiego P.Z.G.W. i T.S.

Protokół I Zjazdu Oddziału Łódzkiego Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych odbytego w dniu 26.10.47.

Dyr. St. Kowalski zagaja Zjazd o godz. 11-ej i wygłasza następujące przemówienie, w obecności 65 zgromadzonych: Koledzy! My Gazownicy, Wodociągowcy i Technicy Sanitarni obchodzimy dziś niezwykle uroczystość w Łodzi — w mieście wyteżonej pracy klasy pracującej w dziele usunięcia zniszczeń wojennych i odbudowy gospodarstwa narodowego w Odrodzonej Polsce.

XXV Ogólnopolski Zjazd we Wrocławiu i Zarząd Główny Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, postanowił otworzyć z siedzibą w Łodzi Oddział tegoż Zrzeszenia. Polskie Zrzeszenie Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych istnieje od przeszło 25 lat, jednak dotychczas nie było odpowiednich warunków, sprzyjających do otwarcia w Łodzi takiego Oddziału. Dopiero w Odrodzonej Polsce dzięki przemianom społeczno-politycznym takie warunki i okoliczności zaistniały.

Otwarcie Oddziału w Łodzi zbiegło się prawie z datą wydania dekretu o racjonalnej gospodarce energetycznej, wobec tego będzie możliwe nawiązanie bezpośredniego kontaktu i współpracy z Władzami Administracji Ogólnej II-ej instancji, Łódzkim Okręgowym Zjednoczeniem Energetycznym i instytucjami samorządu terytorialnego. Łódź — miasto pracy i walki o Niepodległość Ojczyzny wraz z innymi miastami w granicach Łódzkiego Zjednoczenia Energetycznego ma wiele do zrobienia w dziedzinie odbudowy i rozbudowy urządzeń i zakładów użyteczności publicznej. Mogę tu zapewnić reprezentantów Władz w imieniu uczestni-

ków Zjazdu, że uczynimy wszystko, co będzie w naszej mocy aby służyć władzom zarówno radą i doświadczeniem w celu usunięcia w najbliższym czasie niedomogów w zakładach użyteczności publicznej.

Otwieram I Zjazd Oddziału Łódzkiego Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych i jednocześnie w imieniu tymczasowych władz Oddziału i uczestników Zjazdu witam: przedstawiciela dziekanatu Wydziału Chemicznego Politechniki Łódzkiej Pana Prof. Józewskiego, przedstawiciela Naczelnej Organizacji Technicznej Pana Sekretarza M. Kosińskiego, przedstawicieli władz i urzędów oraz uczestników Zjazdu.

Do Prezydium Zjazdu zaproszono: przedstawiciela rektoratu Politechniki Łódzkiej, Pana Prof. Józewskiego, przedstawiciela NOT, Sekretarza Kosińskiego, przedstawiciela Zjednoczonych Zakładów Miejskich w Piotrkowie Tryb. Pana Dyr. Krzemińskiego i przedstawiciela Zjednoczonych Zakładów Miejskich w Ostrowiu Wlk. Pana Dyr. Szymaniewicza.

Przewodniczył Dyr. Stanisław Kowalski, stenografowała Pani Stanisława Zawodniakówna.

Porządek obrad:

1. Zagajenie i wybór prezydium Zjazdu.
2. Przemówienia powitalne.
3. Referaty: a) Gazownia — Łódź, b) Wodociągi i Kanalizacja — Łódź, c) Zakład Oczyszczania Miasta. — Łódź.
4. Sprawy organizacyjne, wybory i ukonstytuowanie Zarządu oraz Komisji i Sądu Koleżeńskiego.
5. Wolne wnioski.
6. Zamknięcie Zjazdu.

Pierwszy zabrał głos przedstawiciel Rektoratu Politechniki Łódzkiej wygłaszając następujące przemówienie: „Z polecenia Pana Rektora Politechniki Łódzkiej mam zaszczyt powitać I Zjazd Oddziału Łódzkiego Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych. Celem naszej uczelni jest wykształcenie dla przemysłu pracowników fachowych o poziomie akademickim. Jednakże nie osiągniemy tego celu drogą tylko wykładów. Konieczna jest współpraca Politechniki z przemysłem praktycznym. Również i badania naukowe nie mogą być prowadzone na należytym poziomie bez odpowiednich urządzeń technicznych. Z drugiej zaś strony i rozwój przemysłu jest uzależniony od badań naukowych. Stąd dla jego rozwoju konieczna jest współpraca sfer naukowych. Zrozumiały to już oddawna inne narody i dlatego tam w przedsiębiorstwie przemysłowym laboratorium badawcze stanowi instytucję bardzo rozwiniętą więc ten stały kontakt pomiędzy nauką i techniką wychodzi na dobre obu stronom.

Przedstawiciel NOT Pan Kosiński, witając Zjazd oświadczył co następuje: „Dzisiejszy Zjazd Oddziału Łódzkiego Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, organizacji istniejącej już od 25 lat, jest ważnym objawem w nowoczesnej strukturze świata technicznego. Takie Zrzeszenie jak Wasze, o poważnej tradycji w świecie technicznym zgłosiło natychmiast swój akces do Naczelnej Organizacji Technicznej, nie oglądając się na inne organizacje techniczne. Oddział Łódzki NOT będzie od dnia dzisiejszego obejmował 12 organizacji technicznych różnych branż. Cieszymy się, że będziemy wszyscy pracować w jednym kierunku i dla jednego celu, mając na uwadze, że lokal ten i jego urządzenia kulturalne i towarzyskie stanowią

wspólny dom. A zatem czujcie się u nas dobrze, jak w domu. Życzę Wam owocnych obrad”.

Przedstawiciel Łódzkiego Okręgu Energetycznego (Wydziału Gazownictwa ob. inż. Wróblewski, witając Zjazd złożył życzenia owocnych obrad. Na tym powitania zakończono i przystąpiono do wygłaszania referatów.

Dyr. Z. Wróblewski, przedstawiciel Z.O.M. w Łodzi poruszył — w swym referacie przede wszystkim zagadnienia dotyczące prymitywnych urządzeń sanitarno-higienicznych w Łodzi, brak taboru mechanicznego do oczyszczania domów i ulic miasta, a w szczególności dzielnic, zamieszkałych przez klasę pracującą.

Łódź posiada 560.000 mieszkańców. Ilość śmieci wynosi 560 ton. Na wywiezienie takiej ilości śmieci potrzeba przynajmniej 28 krytych samochodów, a Łódź posiada w tej chwili 2 samochody kryte i 14 samochodów otwartych, które ze względów zrozumiałych nie spełniają swego zadania. Na 23.000 domów mieszkalnych, skanalizowanych jest dotychczas 2.800, reszta domów posiada doły biologiczne. Tabor miasta może obsłużyć zaledwie 700 dołów — reszta zaś jest obsługiwana najprymitywniejszymi środkami lokomocji, które również nie spełniają swego zadania należycie.

Do spełnienia ciężących na ZOM obowiązków, trzeba było przynajmniej około 500 milionów złotych na uzupełnienie taboru. Gmina łódzka jest za biedna i ma za wiele różnych innych potrzeb, żeby mogła taką sumę wykroić z budżetu.

Przedstawiciel Kanalizacji i Wodociągów P. inż. Gerlicki poruszył sprawę zaopatrzenia mieszkańców Łodzi i okolicznych miast w wodę. Studia nad wydobywaniem dostatecznej ilości wody ciągną się od 1901 roku i pod względem ekonomicznym nie dały żadnego rezultatu, na skutek zbyt kosztownych prac. Dobowe zapotrzebowanie wody w Łodzi dla mieszkańców i przemysłu wynosi około 150.000 m³. Łódź i okolice w strefach powierzchniowych nie mogą liczyć na większy zapas wody, dlatego studnie są prowadzone w kierunku głębokich wierceń, do średniej i dolnej kredy, której poziom stropu wynosi od 250 do 600 mtr. pod powierzchnią terenową. Niezależnie od tego, prowadzone są studia nad sprowadzeniem wody z Pilicy, przewodem podziemnym o przekroju 800 mm, odległej 50 klm od Łodzi, przy czym zapas wody z tego źródła będzie nie tylko wystarczał dla Łodzi, ale także dla całego regionu łódzkiego.

Obecnie Łódź posiada 3 studnie głębokie o wydajności 18.000 m³ na dobę, zaś główne urządzenia do wody są już wykonane na 40.000 m³ na dobę, natomiast sieć kanałowa wynosi 90 klm. W roku bieżącym przystąpiliśmy do wiercenia 2 studni płytkich i 1 głębokiej. Wydajność ich obliczono teoretycznie na 54.000 m³ na dobę. Ażeby wypełnić I etap prac, musimy wierceć jeszcze jedną studnię głęboką, wtedy zaopatrzymy w wodę około 400.000 mieszkańców. Na 28.000 domów mieszkalnych, przyłączonych jest zaledwie 500 domów. Prace w tym kierunku są prowadzone powolnie, z powodu braku pieniędzy.

Przedstawiciel Gazowni w Łodzi — Dyr. St. Kowalski, poruszył w swoim referacie odbudowę i rozbudowę urządzeń i zakładów gazowych, biorąc za podstawę hasło rzucone przez Ministra Przemysłu i Handlu: „Oszczędzać węgiel”. Referent uważa, że to racjonalne hasło może być najprędzej zrealizowane w postaci zgazyfikowania osiedli i wprowadzeniu przymusu zakładania gazociągów wewnętrznych w nowowznoszonych domach mieszkalnych.

Gazownie w Polsce, które zaczęły pracować, poczynając od drugiej połowy XIX wieku, były obliczone nie dla wygody konsumentów, lecz dla zysku.

Gazownia Miejska w Łodzi wybudowana i uruchomiona została przez Konsorcjum Dessauskie w 1869 roku, część z tych historycznych zabytków zarówno w sieci rurociągów podziemnych, jak zespołów mechanicznych pracuje do obecnej chwili, pomimo kosztownej konserwacji tych urządzeń. Gazownia Łódzka jest opóźniona w swym rozwoju o przeszło 30 lat, bez bocznicy kolejowej, bez mechanicznego wyładunku węgla, bez aparatów dla przeróbki smoły. Dlatego też koszt produkcji pomimo całego szeregu ulepszeń są jeszcze ciągle wysokie, albowiem różne pozostałości historyczne dopóki nie będą usunięte, nie pozwolą na wydajne obniżenie kosztów własnych. Konsumcja gazu na 600.000 mieszkańców Łodzi i okręgu przemysłowego, która powinna była przed wojną osiągnąć najmniej około 100.000 m³ gazu na dobę, wyrażała się cyfrą 28.000 m³ na dobę po pewnej modernizacji pieców w roku 1933/38. Wojna w roku 1939-45 przyniosła dość poważne straty zarówno w kapitale zakładowym, zniszczonym przez nadmierną eksploatację, jak i kapitale obrotowym, który okupant hitlerowski zrabował. Ten stan dotyczy nie tylko Gazowni Łódzkiej. Biorąc pod uwagę stan techniczny 11 gazowni w Łódzkim Okręgu Energetycznym wszędzie jest ta sama sytuacja, każda gazownia pracuje ostatnimi siłami, nie mając środków materialnych na usunięcie złego stanu technicznego. Taryfikacja gazu i produktów ubocznych jest ciągle za niska, przy obecnej taryfie w Łodzi wynosi średnio zł. 9.52 za 1 m³ gazu, a koszt własny 1 m³ gazu wynosi zł. 12.64, łącznie zaś z amortyzacją kapitału zakładowego i podatkiem obrotowym — zł. 14.54. Należy także zauważyć, że Gazownia Łódzka podniosła produkcję w porównaniu z przed wojną o około 40%, prawie przy tej samej liczbie robotników obecnie zatrudnionych. W tych warunkach gazownie są zmuszone zwracać się o kredyty do władz centralnych, które w tak krótkim czasie powojennym nie są w stanie w pełni realizować potrzeb w całym gospodarstwie narodowym, a tym samym i pilnych potrzeb gazowni. Gazownie w Łódzkim Okręgu Energetycznym, a mianowicie: Łódź, Piotrków Tryb., Kalisz, Ostrów Wlk., Ostrzeszów, Kępno, Krotoszyn, Jarocin, Zduny i Koźmin zwróciły się do Władz z odpowiednimi planami na rok 1948, z prośbą o kredyty w wysokości zł. 314.000.000.—, zawiadomienie natomiast otrzymały, że mogą ewentualnie liczyć na kredyty w zaplanowanym roku w wysokości zł. 61.000.000.—, co stanowi zaledwie 19% zapotrzebowania. Jeśli jeszcze uwzględnimy, że w Polsce jest brak skoordynowanego przemysłu gazowniczego, wszelkiego rodzaju materiałów technicznych, położenie gazowni tak pod względem gospodarczym, jak technologicznym nie jest do pozazdroszczenia.

W dyskusji zabierali głos: kol. kol.: inż. Szymański z Kalisza, dyr. Szymankiewicz z Ostrowia Wlk., dyr. Frontczak z Łodzi, dyr. Krzemiński z Piotrkowa Tryb., kierownik laboratorium Jagielski z Łodzi, insp. sieci J. Olek z Łodzi, inż. Knauer z Częstochowy, inż. Wróblewski — przedstawiciel Łódzkiego Zjednoczenia Energetycznego i inni. Po zakończeniu dyskusji nastąpiła przerwa na spożycie wspólnego obiadu koleżeńskie.

O godz. 15.45 wznowiono obrady w celu omówienia spraw organizacyjnych Oddziału i dokonania wyboru władz.

Po odczytaniu odnośnych paragrafów Statutu Zrzeszenia, dotyczących kompetencji Zarządu, Komisji Rewizyjnej,

Sądu Koleżeńskie, przystąpiono do wyborów. Do Zarządu Oddziału Zrzeszenia powołano:

Przewodniczący — Dyr. St. Kowalski — Gazownia Łódź,
Wiceprzewodniczący — inż. Kajrunajtis — Kanalizacja Łódź,
Członek Zarządu — dyr. Wróblewski — ZOM. Łódź,
Sekretarz I — B. Mońko — Gazownia Łódź,
Sekretarz II — Krysiński Jan — Kanalizacja, Łódź,
Członek Zarządu — inż. Knauer — Częstochowa,
Członek Zarządu — inż. Szymankiewicz L. — Ostrów Wlk.,
Członek Zarządu — inż. T. Szymański — Kalisz,
Członek Zarządu — J. Kolebski — Łódź,
Zastępca członka Zarządu — Ciesielski St. — Kalisz,
Zastępca członka Zarządu — Łobaczewski B. — Piotrków

Komisja Rewizyjna:

Dyr. M. Sobczyk, — Łódź, Gazownia,
Inż. Smulski R. — Łódź, Kanalizacja,
Inż. Rogalski — Ostrów Wlk.

Sąd Koleżeński:

Inż. T. Kowalski — Kanalizacja, Łódź.
Dyr. Frontczak — ZOM. Łódź.
Dyr. Krzemiński — Piotrków Tryb.
Insp. Olek Jan — Gazownia, Łódź.
Domagała Fr. — Ostrów Wlk.

Delegacja Zjazdu:

Dyr. St. Kowalski — Gazownia, Łódź.
Dyr. Z. Wróblewski — ZOM. Łódź.
Inż. J. Kajrunajtis — Kanalizacja, Łódź.
Inż. Cz. Bocianowski — Pabianice.
St. Wilk — Łódź.
T. Szymański — Łódź.
W. Sikorski — Łódź.
W. Szymański — Łódź.

Delegacja do N. O. T.

Dyr. St. Kowalski — Gazownia, Łódź.
Dyr. inż. T. Kowalski — Kanalizacja, Łódź.

Po dokonaniu wyboru władz przystąpiono do omówienia punktu 5. wolnych wniosków. W wolnych wnioskach zabierali głos kol. kol.: inż. Knauer, — Częstochowa, w sprawie ujednolicenia rachunkowości w zakładach użyteczności publicznej, dyr. Frontczak Łódź, w sprawie — zbierania składek członkowskich, inż. Krysiński w sprawie zorganizowania w Zrzeszeniu wolnych instalatorów, inż. Kolebski w sprawie przydziału wolnym instalatorom materiałów technicznych, inż. Wilk w sprawie Izby Rzemieślniczej.

Ostatni zabrał głos Przewodniczący, udzielając wyczerpujących odpowiedzi na wszelkie pytania. Zgłoszone wnioski i dezyderaty przyjęto przez aklamację. Na tym Zjazd o godz. 17.50 zakończono, wyrażając podziękowanie N.O.T. jako gospodarzowi za miłe przyjęcie uczestników I Zjazdu Oddziału Łódzkiego Zrzeszenia, Przewodniczącemu i Sekretarzowi Oddziału, za sprawne zorganizowanie Zjazdu i przeprowadzenie obrad.

Sekretarz:

(—) B. Mońko

Przewodniczący:

(—) dyr. S. Kowalski

Z Biura Studiów Wodoc. i Kanal.

Sprawozdanie z działalności Biura Studiów Wodociągowych i Kanalizacyjnych przy Polskim Zrzeszeniu GW i TS za okres od początku prac do dnia 30 listopada 1947 roku.

1. Podstawa prawna.

Biuro Studiów rozpoczęło swą działalność w dniu 1.I.1947 r. na podstawie uchwały Prezydium Zarządu Głównego

nego z dnia 19.XII.46 r., w myśl wniosków Walnych Zgromadzeń Członków Polskiego Zrzeszenia GW. i TS., odbytych w Gliwicach dnia 9.XI.1945 r. i w Bydgoszczy dnia 27.VI.1946 r.

Biuro działa na podstawie Regulaminu, zatwierdzonego na posiedzeniu Prezydium Zarządu Głównego w dniu 17.I.1947 r.

Działalność Biura jest przedłużeniem prac b. Biura Studiów Bud. Wodoc. i Kanaliz. przy b. Związku Miast Polskich, zawieszonego przez „Komisarza Rzeszy” w dniu 15.XI.1939 r. oraz Biura prowadzonego w konspiracji (1940—1944):

2. Zakres prac:

Zakres prac Biura Studiów zawarty jest w § 3 Regulaminu, ogłoszonego w miesięczniku „GW. i TS.” Nr. 2 z r. 1947 str. 63, w porównaniu do zadań Biura przedwojennego, został rozszerzony na wszystkie bez wyjątku osiedla, wieś i wsie, a także uwzględnił w szerokim zakresie prace normalizacyjne w dziedzinie studiów i projektów.

3. Dotychczasowe prace.

a) Biuro załatwia przede wszystkim wszelkie sprawy techniczne, podnoszone przez poszczególne Zakłady i Zarządy Miast drogą pisemną. W wypadkach poważniejszych Biuro zasięga opinii rzeczoznawców, w pozostałych sprawach udziela porad i wyjaśnień bezpośrednio.

b) Rzeczoznawcy Biura Studiów przeprowadzili szereg badań na miejscu. Między innymi dokonane zostały następujące wyjazdy: 1. Częstochowa (prof. I. Piotrowski), 2. Inowrocław (inż. J. Przychodźki), 3. Krotoszyn (inż. Z. Stefańczyk), 4. Tarnów (inż. H. Janczewski), 5. Grudziądz (inż. S. Wojnarowicz), 6. Słupsk (inż. Kowalski i inż. J. Zwoliński), 7. Choszczno (inż. K. Żółciński), 8. Przasnysz (inż. H. Janczewski), 9. Toruń (inż. J. Liebfeld), 10. Międzyzdroje (inż. J. Liebfeld), 11. wieś doświadczalna Piaseczno (inż. J. Kowalski), 12. wieś doświadczalna Szarkówka (inż. J. Kowalski), 13. Gdynia, oczyszcz. ścieków w rzeźni miejskiej (inż. K. Żółciński) i in.

c) Kolegium Rzeczoznawców rozważyło i zaopiniowało następujące projekty: 1. projekt ogólny wodociągu przemysłowego, opartego o ujęcie wody ze zbiornika na Brynicy pod Kozłową Górą, 2. projekt ogólny ujęcia wody w Mirowie dla wodociągu w Częstochowie i 3. projekt ogólny rozbudowy ujęcia wody w Marciszowie Dolnym dla wodociągu w Wałbrzychu.

W posiedzeniu Kolegium Rzeczoznawców udział wzięli zaproszeni delegaci Głównego Urzędu Planowania Przemysłowego, Ministerstw: Odbudowy, Przemysłu i Handlu, Ziemi Odzyskanych, Zdrowia, przedstawiciele zainteresowanych samorządów, autorzy projektów, delegaci Instytucji i rzeczoznawcy Biura Studiów.

d) W chwili obecnej w zaopiniowaniu Biura Studiów znajdują się następujące projekty: 1. projekt ogólny rozbudowy ujęcia wody dla wodociągu w Inowrocławiu, 2. projekt szczegółowy rozbudowy ujęcia wody dla wodociągu w Busku - Zdroju, 3. projekt szczegółowy ujęcia wody ze zbiornika dla wodociągu w Trzebini. Projekty powyższe nadesłane zostały do Biura Studiów przez zainteresowane Ministerstwa: Odbudowy i Zdrowia.

e) Rzeczoznawcy Biura Studiów biorą czynny udział w pracach PKN. i KINB. Ministerstwa Odbudowy, zwłaszcza w Komisji Wodociągowej - Kanalizacyjnej i Podkomisjach: 1. Wytycznych do projektowania wod.-kan. w osiedlach większych, 2. Budowy i odbioru pomp odśrodkowych,

3. Budowy i odbioru studzien rurowych, 4. Budowy i odbioru aparatów do oczyszczania wody oraz 5. Wytycznych do projektowania wodociągów w osiedlach mniejszych i wsiach.

f) Biuro Studiów współpracuje ściśle z Głównym Urzędem Planowania Przemysłowego i Ministerstwami: Odbudowy, Zdrowia, Administracji Publicznej ostatnio z Ministerstwami: Ziemi Odzyskanych, Przemysłu i Handlu.

4. Personel Biura Studiów.

Dotychczas personel Biura Studiów stanowi inż. J. Liebfeld, b. inspektor i z-ca Kierownika Biura Studiów przy Związku Miast Polskich oraz rzeczoznawca tegoż Biura. Inż. Liebfeld działa na podstawie zgody Prezesa Rady Ministrów i zezwolenia Ministra Odbudowy z dnia 14.V.1947 r. L. dz. G.M. 1846/47/Pers. W braku personelu stałego Biuro obecnie, w większym niż przed wojną stopniu, opiera swą działalność na rzeczoznawcach, zakwalifikowanych przez Komisję Weryfikacyjną Zrzeszenia.

5. Lokal Biura Studiów.

Dotychczasowe pomieszczenie Biura znajduje się przy Zarządzie Głównym Zrzeszenia przy ul. Koszykowej Nr. 81 (Stacja Filtrów). Istnieje prawdopodobieństwo, że Biuro uzyska pomieszczenie w odbudowującym się gmachu Techników przy ul. Czackiego, co ściśle wiąże się z przyszłym budżetem Biura i jego możliwościami finansowymi (urządzenie Biura i najskromniejszy personel).

6. Budżet Biura Studiów.

Jak wynika z szczegółowego sprawozdania rachunkowego za czas ubiegły, budżet Biura opierał się niemal wyłącznie na dotacji Zrzeszenia, którą Biuro starało się wyzyskać w jaknajskromniejszy sposób.

Rozwinięcie działalności w roku przyszłym wymagać będzie jednak zastanowienia się nad organizacją Biura i upodobnienia stopniowego do Biura przedwojennego. Sprawa ta zależy wyłącznie od wysokości budżetu na rok 1948.

7. Program prac Biura Studiów.

Działalność Biura opierać się będzie ściśle na obowiązującym Regulaminie, w szczególności polegać będzie na:

a) ścisłym związaniu się z terenem,
b) współpracy z zainteresowanymi Ministerstwami, Centralnym Urzędem Planowania, Głównym Urzędem Planowania Przemysłowego, Instytucjami, jak: Państwowy Zakład Higieny, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Hydrologiczno - Meteorologiczny oraz Związek Samopomocy Chłopskiej, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, Polski Bank Komunalny, Bank Gospodarstwa Spółdzielczego, Państwowy Bank Rolny i Bank Gospodarstwa Krajowego.

c) opracowaniu szczegółowych wytycznych projektowania i warunków technicznych budowy oraz współdziałaniu przy wydawnictwach fachowych.

d) współdziałaniu przy organizowaniu kursów na uczelniach oraz przy Zrzeszeniu dla kształcenia personelu zakładów wodoc. i kanaliz.

e) opracowaniu zasad organizacji gotówkowego i towarowego kredytu na budowę oraz sfinansowaniu podstawowych studiów i projektów technicznych.

(—) Inż. Józef Liebfeld

Warszawa, dnia 1 grudnia 1947 r.

Osobiste

Kol. Prof. Inż. M. Rzęcki, Główny Inspektor Ochrony Pracy Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Przewodniczący

Sekcji „Bezpieczeństwo Pracy” naszego Zrzeszenia, został odznaczony za zasługi położone w dziale odbudowy i uruchomienia przemysłu Złotym Krzyżem Zasługi po raz II-gi (Mon. Pol. Nr. 125 z dn. 18.X.47 r.),

Ze swej strony składamy kol. prof. inż. M. Rzęckiemu jak najserdeczniejsze gratulacje.

Składki członkowskie

Zarząd Główny PZGW i TS niniejszym ponownie przypomina wszystkim Kolegom, iż zgodnie z uchwałą XXIV-go Walnego Zgromadzenia członków PZGW i TS we Wrocławiu, z dn. 28.VI.1947 r. — miesięczna składka członkowska, poczynawszy od dn. 1.VIII.1947 r. wynosi 50 zł.

Komunikaty Redakcji

Zmiana ceny prenumeraty

W związku z blisko 50% wzrostem kosztów druku poczynawszy od dn. 1 stycznia 1948 r. zmuszeni jesteśmy zmienić cenę prenumeraty z 200 zł. na 300 zł. w stosunku kwartalnym. Tak jak dawniej, czynimy to z prawdziwą przykrością. Czytelnicy nasi i przyjaciele oceniają jednak bezstronnie — że powody zmiany ceny prenumeraty są od nas niezależne. Mimo zmiany ceny, w dalszym ciągu jesteśmy jednym z najtańszych czasopism technicznych w Polsce.

Ż dn. 1.I. 1948 r. ulegną również zmianie ceny ogłoszeń.

Nowy cennik ogłoszeń i prenumeraty — podamy w Nr 1 (styczniowym) naszego czasopisma z 1948 r.

Honoraria autorskie

Od stycznia 1948 r. zwiększamy honoraria autorskie za prace zamieszczane w naszym organie. Po tejwyżce zbliżymy się niemal całkowicie do norm honorariów, jakie są stosowane przez najpoważniejsze czasopisma techniczne w Polsce.

Ustawy, przepisy i rozporządzenia

Okólnik Ministerstwa Ziem Odzyskanych w sprawie zabezpieczenia gazomierzy i sprzętu gazowniczego

MINISTERSTWO W-wa, dn. 6.XI.1947 r.

ZIEM ODZYSKANYCH

Departament Administracji Publicznej

L. dz. II. S. 6-a/64/47.

Zabezpieczenie gazomierzy i innego sprzętu gazowniczego.

P I S M O O K Ó L N E

(otrzymują Urzędy Wojew. na obszarze Ziem Odzyskanych).

Ministerstwo Ziem Odzyskanych zostało powiadomione przez czynniki kompetentne w zakresie rozbudowy gazownictwa w Polsce, że na obszarze Ziem Odzyskanych nie jest należycie zabezpieczony sprzęt gazowniczy jak np.: gazomierze, piecyki kąpielowe, mieszkaniowe i inne urządzenia, służące do rozprowadzania gazu. Wskutek niezabezpieczenia sprzęt ten ulega zniszczeniu i częstokroć jest rozkradany.

Należyte zabezpieczenie tego sprzętu staje się koniecznością z tych przyczyn, że przemysł krajowy nie uruchomił dotąd produkcji w dziedzinie budowy gazomierzy i piecyków, a ujawniający się już dzisiaj wielki brak sprzętu gazowniczego uniemożliwia realizację planu rozbudowy gazownictwa.

Zarząd Główny prosi o regularne wpłacanie składek w podanej wyżej wysokości t. j. 50 zł. miesięcznie, a nie w wysokości 25 zł., jak to do obecnej chwili wielu Kolegów czyni.

Pośrednictwo pracy

Bardo — Dolny Śląsk.

Zarząd Gminy Bardo — woj. Dolnośląskie — zawiadamia, iż w/w miejscowości jest od objęcia stanowisko kierownika miejscowych zakładów użyteczności publicznej.

Reflektanci proszeni są o składanie ofert pod adresem: Bardo, woj. Dolnośląskie. — Zarząd Gminy.

Treść Rocznika XXI

Niniejszym komunikujemy, iż do Nr. 1 (styczniowego) z 1948 r. dołączymy spis treści, jaka jest zawarta we wszystkich wydanych w roku 1947 — numerach. Do oprawy zatem będzie można oddać rocznik XXI „Gazu, Wody i Techniki Sanitarnej” po otrzymaniu Nr. 1/1948.

Zasilane pracami

„Gazu Wody i Techniki Sanitarnej”

Redakcja „Gazu, Wody i Techniki Sanitarnej” zwraca się z apelem do kol. kol. gazowników, wodociągowców i techników sanitarnych o zasilanie naszego organu swymi pracami. Oprócz prac naukowych b. pożądane są prace o charakterze praktycznym. To ostatnie wezwanie kierujemy przede wszystkim do wszystkich kol. kol. praktyków.

Chętnie będziemy zamieszczać wiadomości z życia zakładów. Pod tym względem oczekujemy opracowań i sprawozdań z życia zakładów na Ziemiach Odzyskanych.

Jesteśmy przekonani, że apel nasz nie pozostanie bez echa i znajdzie żywy oddźwięk u tych Kolegów, którym sprawy gazownictwa, wodociągarnictwa i techniki sanitarnej leżą na sercu.

Wobec takiego stanu rzeczy Ministerstwo prosi o zarządzenie zlecenia związkowi samorządu terytorialnego należytego zabezpieczenia sprzętu gazowniczego, zinventaryzowania go i zmagazynowania w najbliższych położonych zakładach gazowych.

Ministerstwo prosi o nadesłanie sprawozdania z akcji zabezpieczenia sprzętu gazowniczego w czasie do dnia 30.I.1948 r.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

w/z (—) Al. Olewiński

Wicedyrektor

Za zgodność:

H. Mosińska.

Okólnik Nr 31 Ministra Odbudowy w sprawie stosowania norm wynagrodzeń za prace inżynierskie w zakresie domowych instalacji wewnętrznych

W związku z całkowitym wyczerpaniem Nr 1/47 „Gazu, Wody i Techniki Sanitarnej”, w którym zamieszczone były normy wynagrodzeń za prace inżynierskie, a równocześnie z licznymi zapotrzebowaniami na ten numer, zgodnie z zapowiedzią, normy te zamieszczamy ponownie.

Redakcja.

Ministerstwo Odbudowy L. dz.—. BZ-1541/46,

Do wszystkich Ob. Ob. Wojewodów,
Wydziałów Odbudowy oraz Dyrekcji
Odbudowy w Gdańsku, Szczecinie,
Poznaniu, Wrocławiu i Warszawie.

OKÓLNIK Nr 31

z dnia 28 listopada 1946 r.

w sprawie stosowania norm wynagrodzeń za prace inżynierskie w zakresie domowych instalacji wewnętrznych.

Uchylając okólnik Nr 3 z dnia 16.II.1946 r. poz. 13 (Dz. U.M.O. Nr 1 1946 r.) w sprawie stosowania norm tymczasowych za prace inżynierskie w zakresie domowych instalacji wewnętrznych, ustalam zasady obliczania wynagrodzeń za prace wod.-kanalizacyjne, centralnego ogrzewania, gazu i elektryczne, wykonywane dla urzędów, instytucji i przedsiębiorstw państwowych w/g załączonych norm.

Wynagrodzenie za powyższe prace winno być obliczone z zastosowaniem mnożnika 15, przyjętego za obowiązujący okólnikiem (Min. Odb. Nr 19 z dnia 18.VIII.46 r. L. dz. V-578/46, przy dzielniku dla robót wod. - kan. c, o, i gazu 22, dla robót elektrycznych 25).

Za Ministra

(—) inż. Stefan Pietrusiewicz

Podsekretarz Stanu

2 załączniki.

Załącznik Nr 1 do okólnika Nr 31

Min. Odbudowy z dnia 28.XI 1946.

N O R M Y

Obliczenia wynagrodzenia inżynierów instalatorów za prace przy projektowaniu i budowie urządzeń instalacyjnych sanitarnych i ciepłych.

Normy ustala się w zależności od charakteru robót i zakresu w pięciu następujących tablicach.

TABLICA I — dla nowych robót wodociągowo-kanalizacyjnych na zewnątrz budynku.

Kosztorys przedwojenny zł.	P r o j e k t o w a n i e				Kierownictwo
	Prace wstęp.	Projekt	Kosztorys	Razem	
W y n a g r o d z e n i e *)					
do 5000	40	110	50	20 ⁰	300
10000	64	176	80	32 ⁰	480
20000	114	315	143	57 ²	858
30000	160	443	201	80 ⁴	1206
40000	203	559	254	111 ⁶	1524
50000	244	671	305	122 ⁰	1830
60000	280	773	351	140 ⁴	2106
70000	317	870	395	158 ²	2373
80000	352	969	440	176 ⁰	2640
90000	386	1059	481	192 ⁶	2889
100000	420	1155	525	210 ⁰	3150
150000	576	1584	720	288 ⁰	4320
200000	712	1958	890	356 ⁰	5340
300000	972	2673	1215	486 ⁰	7290
400000	1216	3344	1520	608 ⁰	9120
500000	1409	4126	1875	750 ⁰	11250
600000	1752	4818	2190	876 ⁰	13140
700000	2016	5544	2520	1008 ⁰	15120
800000	2278	6266	2848	1139 ²	17088
900000	2542	6990	3177	1270 ⁸	19062
1000000	2800	7700	3500	1400 ⁰	21000
2000000	5440	14960	6800	2720 ⁰	40800
3000000	7920	21780	9900	2960 ⁰	59400
4000000	10240	28160	12800	5120 ⁰	76800
7000000	16800	46200	21000	8400 ⁰	126000
10000000	21600	59400	27000	10800 ⁰	162000
i więcej					

TABLICA II — dla robót nowych wodociągowo-kanalizacyjnych, gazu wewnątrz budynku, dla robót nowych centralnego ogrzewania wody posiadającego oddzielne źródła ciepła, oraz centralnego ogrzewania budynków fabrycznych i gospodarczych.

Kosztorys przedwojenny zł.	P r o j e k t o w a n i e				Kierownictwo
	Prace wstęp.	Projekt	Kosztorys	Razem	
	W y n a g r o d z e n i e *)				
do 5000	52	142	65	259	387
10000	86	238	108	432	658
20000	151	416	189	756	1134
30000	211	576	263	1050	1575
40000	264	727	330	1321	1980
50000	317	871	396	1584	2376
60000	367	1010	459	1836	2754
70000	415	1140	519	2074	3111
80000	461	1267	576	2304	3466
90000	504	1387	630	2529	3781
100000	547	1505	684	2736	4104
150000	744	2050	932	3726	5589
200000	924	2543	1156	4623	6934
300000	1246	3428	1558	6232	9348
400000	1532	4214	1915	7661	11491
500000	1836	5049	2295	9180	13770
600000	2138	5881	2673	10692	16038
700000	2429	6681	3037	12147	18220
800000	2736	7524	3420	13680	20520
900000	3046	8375	3807	15228	22842
1000000	3348	9207	4185	16740	25110
2000000	6120	16830	7650	30600	45900
3000000	8532	23463	10665	42660	63990
4000000	10800	29700	13500	54000	81000
7000000	17136	47124	21420	85680	128520
10000000	21600	59400	27000	108000	162000
i więcej					

TABLICA III — dla robót remontowych wodociągowo-kanalizacyjnych, gazowych oraz nowego centralnego ogrzewania i grzania wody mającej wspólne źródło ciepła z centralnym ogrzewaniem.

Kosztorys przedwojenny zł.	P r o j e k t o w a n i e				Kierownictwo
	Prace wstęp.	Projekt	Kosztorys	Razem	
W y n a g r o d z e n i e *)					
do 5000	58	158	72	288	43
10000	96	264	120	480	720
20000	168	462	210	840	1260
30000	234	640	292	1166	1750
40000	293	808	367	1468	2200
50000	352	968	440	1760	2640
60000	408	1112	510	2040	3060
70000	461	1267	576	2304	3457
80000	512	1408	640	2560	3840
90000	560	1541	700	2801	4201
100000	608	1672	760	3040	4560
150000	827	2278	1035	4140	6210
200000	1027	2825	1284	5136	7704
300000	1384	3809	1731	6924	10386
400000	1702	4682	2128	8512	12768
500000	2040	5610	2550	10200	15300
600000	2376	6534	2970	11880	17820
700000	2699	7423	3374	13496	20244
800000	3040	8360	3800	15200	22800
900000	3384	9306	4230	16920	25380
1000000	3720	10230	4650	18600	27900
2000000	6800	18700	8500	34000	51000
3000000	9400	26070	11850	47400	71100
4000000	12000	33000	15000	60000	90000
7000000	19040	52360	23800	95200	142800
10000000	24000	66000	30000	120000	180000
i więcej					

*) Dla pośrednich wartości wynagrodzenie ustala się drogą interpolacji.

TABLICA IV — dla robót remontowych centralnego ogrzewania.

Kosztorys przedwojenny zł.	P r o j e k t o w a n i e				Kierownictwo
	Prace wstęp.	Projekt	Kosztorys	Razem	
	W y n a g r o d z e n i e *)				
do 5000	70	190	86	346	519
10000	115	317	144	576	864
20000	201	553	251	1005	1507
30000	275	758	344	1377	2025
40000	346	950	432	1728	2592
50000	413	1139	518	2070	3105
60000	480	1318	600	2398	3 96
70000	545	1497	680	2722	4082
80000	605	1663	756	3024	4536
90000	664	1827	830	3321	4982
100000	720	1980	900	3600	5 00
150000	983	2703	1228	4914	7371
200000	1210	3326	1512	6048	9079
300000	1620	4455	2025	8100	12150
400000	1973	5425	2466	9864	14796
500000	2322	6385	2903	11610	17415
600000	2700	7425	3375	13500	20250
700000	3048	8386	3812	15246	22869
800000	3427	9425	4284	17136	25704
900000	3803	10461	4755	19019	28528
1000000	4176	11484	5220	20880	31320
2000000	7488	20592	9360	37440	56160
3000000	10152	27918	12690	50760	76140
4000000	12384	34056	15480	61920	92880
7000000	19152	52668	23940	95760	143640
10000000	23760	65340	29700	118800	178200
i więcej					

TABLICA V — dla robót remontowych, których koszt robocizny przekracza koszt materiałów, dla robót centralnego ogrzewania projektowanych, łącznie z wentylacją, samych

Kosztorys przedwojenny zł.	P r o j e k t o w a n i e				Kierownictwo
	Prace wstęp	Projekt	Kosztorys	Razem	
	W y n a g r o d z e n i e *)				
do 5000	77	211	96	384	576
10000	128	352	160	640	960
20000	223	614	279	1116	1674
30000	306	842	382	1530	2250
40000	384	1056	480	1920	2880
50000	459	1266	575	2300	3450
60000	533	1466	666	2664	3996
70000	605	1663	756	3024	4536
80000	672	1848	840	3360	5040
90000	738	2030	922	3690	5535
100000	800	2200	1000	4000	6000
150000	1092	3003	1365	5460	8190
200000	1344	3696	1680	6720	10080
300000	1800	4950	2250	9000	13500
400000	2192	6028	2740	10960	16440
500000	2580	7095	3225	12900	19350
600000	3000	8250	3750	15000	22500
700000	3387	9318	4235	16940	25410
800000	3808	10472	4760	19040	28560
900000	4226	11623	5285	21132	31698
1000000	4640	12760	5800	23200	34800
2000000	8320	22880	10400	41600	62400
3000000	11280	31020	14100	56400	84600
4000000	13760	37840	17200	68800	103200
7000000	21280	58520	26600	106400	159600
10000000	26400	72600	33000	132000	198000
i więcej					

*) Dla pośrednich wartości wynagrodzenie ustala się drogą interpolacji.

urządzeń wentylacyjnych wyciągowych i cyrkulacyjnych, samoczynnych i pobudzanych. Dla urządzeń centralnego ogrzewania wymagających obliczenia współczynników i złożonych systemów, oraz dla łaźni, kąpielisk, kuchni i pralni centralnych, szpitali, teatrów hangarów chłodni suszarni laboratoriów, budynków specjalnych i monumentalnych.

Obliczenie wynagrodzenia wg. tablic przeprowadza się w sposób następujący: sumę kosztorysową zaakceptowaną przez zleceniodawcę należy podzielić przez dzielnik, wyznaczony przez Ministerstwo Odbudowy dla danego okresu czasu, otrzymany iloraz w złotych przedwojennych jest podstawą do wyszukania tablicy wynagrodzenia za odpowiednie czynności. Otrzymane z tablicy wynagrodzenie pomnożyć przez mnożnik, wyznaczony przez Ministerstwo Odbudowy dla danego okresu czasu wypłaty lub obliczenia wynagrodzenia, a otrzymany iloczyn stanowi wynagrodzenie w złotych.

Ostateczną wysokość wynagrodzenia za kierownictwo oblicza się analogicznie, przyjmując za podstawę zamiast sumy kosztorysowej rzeczywisty koszt budowy.

1. Za przeprowadzenie osobno zlecenionej kolaudacji liczy się 5% ze sprawdzeniem rachunków, a ze sporządzeniem kosztorysu wykonawczego — 10% sumy za kierownictwo robót.

2. Za prace niwelacyjne i inne pomiary liczy się wg. straconego czasu oraz przewiezienia instrumentów i pomoc przy taśmie i łącie, zwrot kosztu dojazdu i powrotu wg. rzeczywistych kosztów.

3. Za czynności nieobjęte normami i omówieniami wynagrodzenie określa się wg. umowy lub podług użytego czasu, licząc 25 zł. za godzinę z zastosowaniem mnożnika, przy czym liczy się minimum za trzy godziny.

4. Za wykonanie czynności poza miejscem zamieszkania lub stałego zatrudnienia, dolicza się do stawek zasadniczych wg. tablic zwrot kosztów podróży, hoteli i diety, wg. umowy ze zleceniodawcą.

5. Wrazie, gdy budowa przedłuża się nie z winy kierownika ponad przewidziany okres, kierownikowi będzie przysługiwało za kierownictwo dodatkowo wynagrodzenie za każdy miesiąc poza przewidziane, w wysokości równej ilorazowi umówionego wynagrodzenia i przewidzianej pierwotnej ilości miesięcy trwania robót z zastrzeżeniem, że dodatkowe wynagrodzenie w całości, nie może przekraczać połowy wynagrodzone umownego.

6. Wynagrodzenie za projekty i kierownictwo przy robotach różnych rodzajów instalacji oblicza się oddzielnie dla każdego projektu i budynku.

Przy obiektach powtarzających się bliźniaczych opust 20%.

Załącznik Nr 2 do okólnika Nr 31

Min. Odbudowy z dnia 28.XI.46 r.

N O R M Y

Obliczenia wynagrodzenia inżynierów - elektryków za prace przy projektowaniu i budowie urządzeń elektrycznych.

Obliczenie wynagrodzenia wg. tablicy przeprowadza się w sposób następujący. Sumę kosztorysową zaakceptowaną przez zleceniodawcę wzgl. koszty lub wartość budowy wy-

T A B L I C A

Koszto- rys przed- wojenny	P r o j e k t o w a n i e						Kierownictwo	
	Prace wstępne	Projekt	Rys. wykon.	Kosztorys	Rachunek rentown.	Sprawdze- nie ofert i wnioski	Nadzór ze sprawdzeniem rachunków	Odbiór
	W y n a g r o d z e n i e *)							
1000	22	55	44	33	11	11	77	22
2000	40	100	80	60	20	20	140	40
4000	74	185	148	111	37	37	259	74
5000	90	225	180	135	45	45	315	90
10000	160	400	320	240	80	80	560	160
20000	280	700	560	420	140	140	980	280
30000	384	960	768	576	192	192	1344	384
40000	480	1200	960	720	240	240	1680	480
50000	580	1450	1160	870	290	290	2030	580
60000	672	1680	1344	1008	336	336	2352	672
70000	756	1890	1512	1134	378	378	2646	756
80000	848	2120	1696	1272	424	424	2968	848
90000	918	2295	1836	1377	459	459	3213	918
100000	1000	2500	2000	1500	500	500	3500	1000
150000	1380	3450	2760	2070	690	690	4830	1380
200000	1680	4200	3360	2520	840	840	5880	1680
300000	2280	5700	4560	3420	1140	1140	7980	2280
400000	2720	6800	5440	4080	1360	1360	9520	2720
500000	3200	8000	6400	4800	1600	1600	11200	3200
600000	3720	9300	7440	5580	1860	1860	13020	3720
700000	4200	10500	8400	6300	2100	2100	14700	4200
800000	4640	11600	9280	6960	2320	2320	16240	4640
900000	5040	12600	10080	7560	2520	2520	17640	5040
1000000	5400	13500	10800	8100	2700	2700	18900	5400
2000000	10000	25000	20000	15000	5000	5000	35000	10800
3000000	13800	34500	27600	20700	6900	6900	48300	13800
4000000	17600	44000	35200	26400	8800	8800	61600	17600
7000000	25200	63000	50400	37800	12600	12600	86200	25200
10000000 i więcej	30000	75000	60000	45000	15000	15000	105000	30000

rażone w zł należy podzielić przez dzielnik wyznaczony przez Ministerstwo Odbudowy dla danego okresu czasu, otrzymany iloraz w złotych przedwojennych jest podstawą do wyszukania w tablicy wynagrodzenia za odpowiednie czynności.

Otrzymane z tablicy wynagrodzenie należy pomnożyć przez mnożnik wyznaczony przez Ministerstwo Odbudowy dla danego okresu czasu wypłaty lub obliczenia wynagrodzenia, a otrzymany iloczyn stanowi wynagrodzenie w złotych.

Poszczególne kolumny tablicy określają wynagrodzenie za poszczególne czynności pracy inżynierskiej, a mianowicie:

Kolumna 1 — prace wstępne — badanie i pomiary w terenie zdjęcia do projektu, szkice i projekt wstępny w razie potrzeby za przybliżonym kosztorysem.

Kolumna 2 — projekt — rozwiązanie zagadnienia w takim opracowaniu, z którego można sporządzić szczegółowy kosztorys dla projektowanego urządzenia, projekt rysunkowy z niezbędnymi obliczeniami i opisem technicznym.

(Uwaga: opis techniczny osobno sporządzony ocenia się wg. kolumny 5-ej.)

Kolumna 3 — rysunki wykonawcze (robocze), szczegółowe rysunkowe opracowanie, potrzebne do wykonania urządzenia w warsztacie lub na budowie.

Kolumna 4 — kosztorys z wyszczególnieniem materiałów roboczych i opisem robót dla szczegółowego ustalenia kosztów wykonania, a w razie potrzeby z wycenieniem.

*) Dla pośrednich wartości wynagrodzenie ustala się drogą interpolacji.

Kolumna 5 — rachunek rentowności — obliczenie kosztu ruchu itp.

Kolumna 6 — sprawdzenie i ocena ofert, zestawienie ofert, wnioski.

Kolumna 7 — nadzór techniczny lub kierownictwo budowy wraz ze sprawdzeniem rachunków.

Uwaga: sprawdzenie rachunków ilościowe i jakościowe, wykonane jako czynność niezależna, opłaca się wg. kolumny 8.

Kolumna 8 — odbiór lub przyjęcie obiektów, urządzeń lub maszyn z wykonaniem pomiarów wydajności lub sprawności pracy i zbadaniem zgodności z warunkami umowy lub zamówienia.

Omówienie do tablicy:

1. Przy zleceniu i wykonaniu całości prac projektowania lub nadzoru, wynagrodzenie oblicza się jako sumę poszczególnych kolumn (dla prac projektowania 1—6, dla nadzoru 7—8). Wynagrodzenia za projekty i kierownictwo oblicza się osobno dla poszczególnych budynków, obejmujących zlecenie i osobno dla poszczególnych projektów (oświetlenie i siła sygnalizacja, telefony radio itp.). Dla prac remontowych lub bezpośrednio związanych z remontem danego urządzenia do całości wynagrodzenia dolicza się 25%.

2. Dla projektów urządzeń elektrycznych w budowlach o charakterze wybitnie reprezentacyjnym, monumentalnym, zabytkowym i specjalnym, wymagających specjalnych rozwiązań zagadnień oświetleniowych lub innych, honorarium określone w szeregach 1—8, zwiększa się od 25% do 50% zależnie od umowy.

3. Dla projektów instalacji elektrycznych w obiektach o masowym, jednolitym charakterze (koszary, duże domy czynszowe itp. o powtarzających się jednakowych układach elektrycznych), dane tabeli mogą ulec zmniejszeniu przy zawieraniu umowy od 10 — 20%, zależnie od stopnia jednostajności.

4. Za czynności o charakterze doradczym i rzeczoznawczym ustala się wynagrodzenie:

a) za sporządzenie opisu technicznego dla celów oszacowania lub technicznej oceny wg. kolumny 5-tej.

b) za techniczną ocenę obiektów i urządzeń wraz z opisem wg. kolumny 1-szej,

c) za oszacowanie obiektów i urządzeń wraz z opisem wg. kolumny 1-szej.

5. Za czynności nie objęte powyższą tabelą i omówieniem do niej, wynagrodzenie określa się wg. umowy lub podług zużytego czasu, licząc 25 zł. za godzinę z zastosowaniem mnożnika, przy czym liczy się minimum za trzy godziny.

6. O ile budowa przedłuża się nie z winy kierownictwa ponad przewidziany okres, kierownikowi przysługuje dodatkowo wynagrodzenie za każdy miesiąc ponad przewidziany termin, w wysokości równej ilorazowi normalnego wynagrodzenia i przewidzianej pierwotnie ilości miesięcy z zastrzeżeniem, że dodatkowe wynagrodzenie w całości nie może przekraczać połowy wynagrodzenia pierwotnego.

7. Za wykonanie czynności poza miejscem zamieszkania, lub stałego zatrudnienia, dolicza się do stawek zasadniczych wg. tablicy zwrot kosztów podróży, hoteli i diety wg. umowy ze zleceniodawcą.

**Okólnik Ministra Odbudowy w sprawie
wynagrodzeń za prace inżynier. (kolaudacje)**

Podany niżej okólnik uchyla moc obowiązującą punktu 1-go załącznika 1-go do okólnika Ministra Odbudowy Nr. 31 z dn. 28.XI.1946 r. (Dz. U. M. Odb. Nr 6 z dn. 7.XII.1946 r., poz. 101).

MINISTERSTWO ODBUDOWY

L. dz. BZ — 1370/47

O k ó ł n i k Nr 36

z dnia 19 lipca 1947 r.

w sprawie wynagrodzeń za prace inżynierskie związane z ostatecznym odbiorem domowych instalacji sanitarnych (kolaudacje).

Do

Wszystkich Ob. Ob. Wojewodów
(Wydziały Odbudowy) oraz
Dyrekcji Odbudowy w Gdańsku, Szczecinie,
Poznaniu, Wrocławiu i Warszawie.

Uchylam moc obowiązującą punktu 1-go załącznika 1-go do okólnika Ministra Odbudowy Nr. 31 z dnia 28 listopada 1946 r. (Dz. U. M. Odb. Nr 6, z dnia 7.XII.1946 r., poz. 101) i zarządzam, aby wynagrodzenie za kolaudację domowych instalacji sanitarnych, normowane było na zasadach następujących.

1. Wynagrodzenie za kolaudację robót wodociągowo-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i gazu wynosi:

Od zł	Do zł	Wynagrodzenie
250,000	1,000,000	6 ‰
1,000,000	1,200,000	6000 zł
1,200,000	5,000,000	5 ‰
5,000,000	6,250,000	25000 zł
6,250,000	10,000,000	4 ‰
10,000,000	13,333,000	40000 zł
13,333,000	20,000,000	3 ‰
20,000,000	24,000,000	60000 zł
24,000,000	wzwyż	2,5 ‰

2. Kolaudację przeprowadza się dla robót, których całkowity koszt przekracza 250.000 zł.

Dla robót o niższej wartości należy spisać protokół przyjęcia robót i przekazania użytkownikowi.

3. Podstawą do wynagrodzenia jest rzeczywisty koszt budowy, który obejmuje całkowitą należność przedsiębiorcy.

4. W wypadku dostarczenia materiałów przez zlecniodawcę wartości ich dolicza się do kosztu instalacji, jeśli przedsiębiorca składa rozliczenie z materiałów.

5. W wypadku przeprowadzania robót sposobem gospodarczym do rzeczywistego kosztu budowy należy doliczyć wydatki administracyjne.

6. Normy wynagrodzenia za kolaudację ustalone w niniejszym okólniku obowiązują w stosunku do kolaudacji, zleconych po dniu 1 lipca 1947 r.

Za MINISTRA

(—) Inż. Stefan Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

Wydawnictwa nadesłane

Inż. Bogusław Tittenbrun „Maszyny elektryczne“

Wydaw. Spółdz. Księgar. „Ognisko“, Katowice, ul. św. Jana, Część I i II, str. 284. — 570 zł.

„Maszyny elektryczne“ inż. Tittenbruna są podręcznikiem przeznaczonym dla techników, szkół zawodowych i samouków.

Część pierwsza podręcznika omawia maszyny prądu stałego, Część II — maszyny prądu zmiennego.

Popularne ujęcie podręcznika sprawia, że pragnący zapoznać się z podstawowymi wiadomościami z dziedziny maszyn elektrycznych prądu stałego i zmiennego znajdą w nim wiele cennego materiału.

Całość ilustrowana jest licznymi rysunkami i wykresami.

Podręcznik inż. Tittenbruna został zatwierdzony przez Ministerstwo Oświaty do użytku gimnazjów elektrycznych o kierunku energetycznym.

H. J.

K. Turnowski — „Analiza budowy“

K. Turnowski — „Analiza budowy“. Wyd. „Nowej Księgarni Technicznej“ R. Rejchenbacha. Warszawa, ul. Poznańska 12. Rok 1947. Stron 168.

Polska literatura techniczna jeszcze w okresie z przed 1939 r. odczuwała poważny brak podręczników omawiających analizę kosztów budowy.

W okresie obecnej nowej rzeczywistości polskiej i kroczącym z nią w parze imponującym wysiłkiem w dziedzinie budownictwa, książka K. Turnowskiego jest bardzo na czasie.

Istniejący, jako wynik okresu wojennego, spadek wydajności znalazł wyraz w generaliach, by w ten sposób nie obniżyć przedwojennych wzorców wydajności.

Na uwagę zasługuje nowe ujęcie robót demolacyjnych oraz wprowadzenie po raz pierwszy podstawowych norm dla kalkulacji robót instalacyjnych.

H. J.

W y d a w c a: Polskie Zrzeszenie Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych
Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Koszykowa 81. Tel. 8.56.39: Konto P.K.O. Nr. I-1133.
Redaktor Naczelny: **Prof. Ignacy Piotrowski** Redaktor: **inż. Henryk Janczewski**

Ogłoszenia: 1/1 strony 4.800 zł., 1/2 str. 2.700 zł., 1/4 str. 1.550 zł., 1/8 str. 900 zł., 23 × 85 mm 450 zł.

Ogłoszenia na okładce 20% drożej. Do ceny ogłoszeń dolicza się 10% podatek miejski.

Prenumerata: Półrocznie 400 zł. Kwartalnie 200 zł. Numer pojedynczy 70 zł.